

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 282, desembre 2010

MASNOVINA

RELOTGERIA I JOIERIA DES DE 1964

DUWARD
AQUASTAR

CASIO.

 Plata Pura

Nova direcció

Seguim oferint el mateix servei de sempre.
Per Nadal tenim molt bons descomptes.
Passi per la botiga i ens coneixerem.

Barcelona, 9 · 93 555 07 76 el Masnou

www.materialshoms.cat

Homs
materials per a la decoració

Totes les novetats a la nostra botiga. Gran exposició de ceràmica, pedra natural, parquet, sanitaris, cuines, aixetes, mampares i electrodomèstics

Tota mena de materials i maquinària per a la construcció, decoració, reforma o bricolatge. **Dissabte matí obert fins a les 12.**

Exposició de material de decoració
Escultor Llimona, 9
93 540 37 69 Alella

Magatzem de material per a la construcció
Joan XXIII, Camí d'Alella (sobre l'autopista)
93 555 81 56 el Masnou

Magatzem i oficines a Alella
Riera Principal, 48-50
93 555 97 53 Alella

ATENCIÓ, NADONS MASNOVINS NASCUTS EL 2010!

**CONVOCATÒRIA PER A LA FOTOGRAFIA DE NADONS:
EL DIUMENGE, DIA 9 DE GENER,
A 2/4 DE 12 DEL MIGDIA.**

**La fotografia es farà, com de costum, a les
escalinates de Bell-Resguard.**

Informació: 93 555 80 06 - 93 555 21 13

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: Si us hi fixeu, veureu, dins un vàgó del tren, una caplletra original de Flos i Calcat. Composició del *Taller de Publicitat*.

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
Tel. 93 126 82 20
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.org

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

**EL NOSTRE
NÚMERO DE LA
RIFA DE NADAL
66612**

**Concert de Nadal
Coral Xabec**

**Dissabte 18 i diumenge 19
a l'escola Blanc de Guix.
Vegeu informació pàg. 35**

Gent del Masnou
desitja a tots els lec-
tors, socis i amics un
Bon Nadal
i un Feliç Any 2011.

Gent del Masnou ha can-
viat el número de telèfon;
a partir d'ara és el

93 126 82 20

Editorial

PRIMERA GOLEJADA

Doncs sí. Amb aquest títol de caire futbolístic obria la portada el diari AVUI de dilluns 29 de novembre passat, l'endemà de les eleccions al Parlament de Catalunya, un cop coneguts els resultats definitius del recompte de vots. Artur Mas (CiU), aquest cop sí, havia guanyat la cursa electoral amb un claríssim avantatge –per golejada– sobre els seus adversaris més qualificats a l'hora de les travesses prèvies al 28N, bo i palesant un manifest gir en la tendència de vot per part de la societat catalana, que ja es deixà endevinar en l'extraordinària manifestació-concentració del 10 de juliol passat, en protesta per l'enèsima retallada del caduc Estatut d'Autonomia i pel clam cada dia més estès del Dret a Decidir.

La patacada-correctiu se l'endugueren els tres socis del tripartit, molt especialment el PSC i ERC, amb una caiguda en picat de difícil pair i que, en el moment de tancar la nostra edició, ja n'ha donat els primers símptomes amb l'anunci per part de l'encara president José Montilla de retirar-se dels primers llocs de l'escena política i del líder d'ERC, Joan Puigcercós, en posar el seu càrrec a disposició del partit. D'altra banda, també ha aforat la possible creació de nous corrents polítics per part del conseller d'Economia, Antoni Castells, i el vicepresident del Govern, Josep-Lluís Carod-Rovira, decebut o rebotats dels seus respectius partits. Tot està per veure.

Valorem en positiu l'entrada en l'escena parlamentària del nou grup SI, encapçalat per Jan Laporta, amb quatre escons, que haurien pogut sumar-ne uns quants més d'haver-hi hagut entesa entre aquest nou grup i el Reagrupament de Joan Carretero, unificant el vot indefugiblement independentista. Llàstima per l'ocasió malbaratada.

A l'altra banda de l'arc parlamentari, cal esmentar l'ascens significatiu del PP i el manteniment de C's, palesant la pluralitat de la societat catalana i les diferents visions del model de país entre els electors.

Per últim, hem de posar de manifest el balanç positiu de la participació de la ciutadania, fregant el 60%, i el comportament cívic durant tota la jornada electoral, signe de maduresa de la societat civil.

Ara tocarà governar i veure fins a quin punt Artur Mas serà capaç d'aglutinar els esforços i de crear xarxa de complicitats amb la resta de grups polítics per encarar els efectes de la crisi econòmica (poca broma amb els calés de la gent) i per catalitzar les esperances de sobirania que s'han dipositat en els partits que aposten per un horitzó, proper o llunyà, per la independència de Catalunya (també poca broma amb les il·lusions i drets d'un país). Tot plegat, moltíssima feina i responsabilitat per als qui governaran i també per a l'oposició. Que no ens fallin.

SEGONA GOLEJADA

Per acabar, permeteu-nos la llicència de comentar la segona golejada, l'esdevinguda l'endemà de les eleccions, la del 5 a 0 del Barça al Madrid i, sobretot, per la manera com els nois d'en Pep Guardiola van brodar el partit davant d'un Mourinho, sorrut i fora de lloc, i d'un equip blanc, que no va passar de la grisor durant l'encontre. Tot un regal de Nadal abans de festes. Gràcies, Barça!

BONES FESTES A TOTHOM!

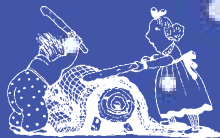
El President

Sumari

EDITORIAL	3
NADALA per Esteve Pujol	5
BÚSTIA OBERTA	7
IN MEMORIAM	10
EL SENTIT COMÚ NO ÉS RELIGIÓS per Joan Camps	13
50 ANYS per Joan Maresma Duran	14
CONTES DEL MASNOU per J. Condeminas	15
A CONTRACOR per Ramon Serra	17
HISTÒRIES DE LA VILA per Joan Muray	18
ARRAN DE SÒL per Plèdèbut	21
QUI ÉS AQUEST PERSONATGE? per Antoni Ferrero	21
EL VELL MINER per Jordi Canal i Solé	22
L'INDEPENDENTISME A CATALUNYA	26
PASSAR COMPTES per Jaume Boadella	30
PARLEM DE LLIBRES per Jordi Martí Bertran	31
LA CUINA DE L'ANTÒNIA per El Cullerot	33
LEATRE CAPITAL per Rosa M. Isart i M.J.R. Lucas	34
AGRUPACIÓ SARDANISTA EL MASNOU	34
LA PUNTA DE LA LLENGUA per Esteve Pujol	35
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT per Carles Maristany	38
GENT DEL MASNOU INFORMA	39

LLARS D'INFANTS

EL PETIT VAILET

MOLT
BONES FESTES

Ventura Gassol, 29

· 93 555 57 11 ·

El Masnou

Fotografia de Josep Camparo

L'estanc
MARIA ARNAU
us desitja
**UN BON NADAL I
FELIÇ ANY NOU**

TABACS · CAVA DE CIGARS · REGALS · GUARNIMENTS PER AL
NADAL I CAP D'ANY

Carrer Navarra, 51 · Tel. 93 540 14 48

Mitjançant la nadala ja tradicional del nostre consoci Esteve Pujol i Pons, la redacció, al costat de la Junta Directiva, s'afegeix als sentiments de l'autor (aquest any amb un rerefons lleument franciscà) i desitja a tothom –socis, simpatitzants i lectors de *Gent del Masnou*– unes Bones Festes i el millor per a l'any 2011.

NADAL 2010

*...i va néixer el seu fill primogènit: ella el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora... (Lc 2,7)
[Els mags d'Orient] van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare... (Mt 2,11)*

Vint-i-quatre de desembre:
l'ase havia treballat
sens pausa ni defallença.

–Quan tornaré al meu estable,
quin tip de palla em faré;
garrofes i quatre pomes,
prou que les mastegaré.
Havent sopat, m'ajauré
i, apa, a dormir fins a l'alba!

A la grípia, així que arriba,
passada la mitjanit,
un gran enrenou hi troba:
a la seva menjadora
(a la seva!, quin esglai!),
hi troba una criatura,
que li omple tot l'espai.
Per matalàs té la palla
(la seva palla!, caram!)
i, en lloc de repòs i calma,
pastors, àngels i ramats,
balls i cants i vinga gresca.
De fons una melodia:
–Enhorabona, Maria;
enhorabona, Josep!
I quin nen més eixerit!;
i Jesús li voleu dir?
És un nom d'allò més maco!

El burro, astorat, rumia:
–I ara què?, i ara què faig?,
si no puc menjar ni jeure!

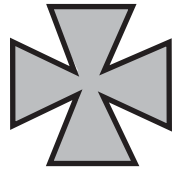
Ell que s'arramba a un costat,
rosega una minsa brosta;
i amb aquells ullassos dolços
fit a fit mira l'infant.

–Me'n faig càrrec –pensa el ruc–,
que estimar... és fer-se'n càrrec;
i aquest nen es fa estimar!

Josep se'l mira amb tendresa:
–No pateixis, germà ruc,
que ens n'anirem de seguida;
el pessebre et tornarem,
perquè quan Els Reis arribin
ja en una casa viurem.

I l'ase llança un gran bram
que sembla una riallada;
perquè en el fons se'n fa càrrec,
...que això també és estimar.

Esteve Pujol i Pons

FARMACÈUTICS DEL MASNOU

24 hores al seu servei

Dies en què les farmàcies del Masnou estan de guàrdia

Desembre 2010

1	dimecres	Fàbregas
2	dijous	Viayna C
3	divendres	Dominguez
4	dissabte	Riera
5	diumenge	Riera
6	dilluns	Riera
7	dimarts	Viayna C
8	dimecres	Viayna C
9	dijous	Dominguez
10	divendres	Fàbregas
11	dissabte	Ocata
12	diumenge	Ocata
13	dilluns	Fàbregas
14	dimarts	Viayna C
15	dimecres	Dominguez
16	dijous	Riera
17	divendres	Ocata
18	dissabte	Aymar
19	diumenge	Aymar
20	dilluns	Fàbregas
21	dimarts	Ocata
22	dimecres	Fàbregas
23	dijous	Aymar
24	divendres	Dominguez
25	dissabte	Dominguez
26	diumenge	Dominguez
27	dilluns	Riera
28	dimarts	Fàbregas

29	dimecres	Aymar
30	dijous	Viayna C
31	divendres	Ocata

Bon Nadal

Gener 2011

1	dissabte	Ocata	Cap d'Any
2	diumenge	Ocata	
3	dilluns	Aymar	
4	dimarts	Dominguez	
5	dimecres	Riera	
6	dijous	Riera	Reis
7	divendres	Ocata	
8	dissabte	Aymar	
9	diumenge	Aymar	Trobada de Nadons
10	dilluns	Dominguez	
11	dimarts	Ocata	
12	dimecres	Riera	
13	dijous	Fàbregas	
14	divendres	Viayna C	
15	dissabte	Dominguez	
16	diumenge	Dominguez	
17	dilluns	Riera	
18	dimarts	Fàbregas	

AYMAR (Maricel)	Almeria, 14	93 555 03 81
DOMINGUEZ	Enamorats 2, (Enfront Estació del Masnou)	93 555 59 36
FÀBREGAS	Navarra, 68	93 555 19 79
OCATA	St. Domènec, 1	93 555 33 08
RIERA	J.Llimona, 22 (Enfront C.Nàutic)	93 555 08 55
VIAYNA (M.J.Cardona)	Prat de la Riba, 23	93 555 04 03

Els serveis de guàrdia són de 9 del matí a 9 del matí
El dissabte a la tarda està oberta només la farmàcia de guàrdia

h o c r e c f a n t à s t i c a a s t a r a m i a d a r a d a r f a r a m i a d a r a d a r c o l d a m b e s t i c d a

Les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran** amb el **nom i cognoms** de l'autor o inicials. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

QUINES ÀNSIES DE PODER

Em remeto al Butlletí núm. 281 de novembre del 2010 de *Gent del Masnou*. El senyor Marià Aran i González, que fou regidor d'aquest Ajuntament durant diverses legislatures i que ostentà regidories de responsabilitat amb desafortunat encert i no menys infaust record, fins a l'extrem que se l'arribà a considerar primer alcalde per la nul·litat del primer, no pot restar callat i utilitzant la llibertat d'expressió que consagra la nostra imperfecta (amb majúscules) Constitució Espanyola; carrega com el Setè de Cavalleria contra el PSC i

companyia, o, el que és el mateix, contra el Partit Socialista de Catalunya, Esquerra Republicana i Iniciativa per Catalunya-Verds. Fins aquí tot normal per part del militant de CiU (Pujol-Duran Lleida); però el que no és de rebut és que el descairat desfalc de Banca Catalana, que superà els 400.000 milions de pessetes, que vam haver de pagar entre tots els espanyols, sigui una anècdota persecutòria del fiscal Villarejo. Que els casos Prenafeta-Casinos-Turisme-Alavedra i el del tres per cent citat pel Sr. Maragall (en realitat i segons les constructors pagadores era el

deu per cent) i més i més que no menciono per no cansar-los, sigui una invenció de la societat i dels oponents polítics per evitar que CiU arribi al poder en les imminents eleccions.

Però, em permeto de preguntar: si Convergència i Unió no obté majoria absoluta, amb qui pactarà, amb el PP –malgrat l'acta notarial– o amb ERC i aleshores tindrem el bipartit dos?

Com que signo amb el meu nom i dos cognoms, no es confonguin. Jo sóc i seré de dretes.

Atentament,

Evaristo de Santa Martina Redondo

ARA MÉS QUE MAI

Bona caça per als partits catalans, per a tots, fins i tot l'Esquerra, ells també han après una bona lliçó. Que ningú, ni els més sants, es pensin que porten la veritat i la saviesa. A l'hora de decidir qui té l'autèntica raó és sem-

pre el poble. Si dic bona caça és perquè Catalunya és, tant si es vol com si no es vol, i qui no ho entengui, o ens volgui fer creure que no és així, és que en el fons del seu cor no se sent català. Jo li dic que a mi no em fa cap nosa, però que, sisplau, no canti, perquè va fora de to. Catalunya ha fet un pas endavant dient, amb veu fluixeta, que vol la sobirania; molts encara no s'ho creuen i es pensen potser que és un caprici de nen mal criat, però els qui van votar independència ho van fer amb tot el seu cor; i no és el cor el que en definitiva fa bel·lugar tots els ésser vius? S'equivoquen els qui diuen que això és de quatre eixelebrats; és real; i, encara que els nous caps siguin polítics novells, tenen il·lusió i això dóna molta força i esperança. Que estiguin alerta els propers governants de casa nostra, que vagin amb pas curt, però ferm, que sàpiguen què volen i sobretot, ara més que mai, que tractin bé el futur de

Continua a la pàg. 35

L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CARRER SANT RAFAEL DEL MASNOU AMB

La Marató

2010

"Lesions medul·lars i cerebrals adquirides"

L'Associació de Veïns del carrer Sant Rafael organitza una jornada esportiva amb el tradicional joc de les bitlles catalanes.

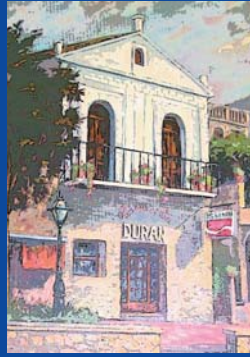
Diumenge 19 de desembre de 10 a 2 al carrer Sant Rafael

3 bitllets/1€ Participa-hi!

Restaurant
DURAN

Bon Nadal i

Àngel Guimerà, 18 · Alella
93 555 10 45

laBotigadel
DURAN

Menjar per emportar-Restaurant

Bon Any

Àngel Guimerà, 20 · Alella
93 540 70 93

Jufran's

PERRUQUERIA HOME-DONA

Hem canviat d'imatge. Si tu també vols fer-ho, vine i t'assessorarem.

A més dels serveis habituals, t'ofereim: allisat definitiu amb queratina

- Allisat definitiu japonès
- Extensions amb diverses tècniques
- Permanents i tints de pestanyes
- Maquillatge

Itàlia, 23, 93 555 20 22 (davant el Mercat Municipal)

Especialistes en tractaments personalitzats per tornar als teus cabells l'equilibri entre salut i bellesa

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Jaume I, 112
93 555 80 06/16 59
08320 El Masnou · El Maresme
Lluís Valls Mari

BON
NADAL
FELIÇ ANY 2011

TELECOMUNICACIONS
BASSAS, S.L.

Instal·lacions d'antenes TV, FM i satèl·lit
Circuits tancats de televisió
Porters electrònics i vídeo porters
Electrònica integral de so
Control d'accessos

Cristòfol Colom, 13-B 93 555 71 68 el Masnou
bassastelecom@grupouni2.com

Molt aviat
First Stop
al Masnou
Obert a partir del
gener de 2011.
c/ Itàlia, 18
93 540 62 66

Per Nadal torrons i neules de pastisseria

Pastisseria

miquel

Antiga Casa Pagès fundada el 1927

Pere Grau, 59

93 555 06 61 el Masnou

Pastisseria Degustació Granja

Matalí

Des de 1866

Prat de la Riba, 4 · 93 555 04 60

El Masnou

david

pastisser

antiga Pastisseria Font

93 555 34 75

Navarra, 100 · El Masnou

pastisseria@davidpastisser.com

www.davidpastisser.com

MMACE02

(Millor Mestre Artesà
Xocolater d'Espanya 02)

Medalla de bronze

MMAPE03

(Millor Mestre Artesà
Pastisser d'Espanya 03)

Mestre Pastisser

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou

De les pastisseries del Masnou

GRUP SABATÉ

INSTAL·LACIONS · PUNT DE SERVEI ENDESA · VIDEOCLUB · ELECTRODOMÈSTICS · AIRE CONDICIONAT I CALEFACCIÓ

Navarra, 22 local 9-10 el Masnou

Electrodomèstics 93 555 99 53 · fempanxing@telefonica.net

Instal·lacions 93 555 97 44 · inssabate@terra.net

Punt de servei Endesa 93 540 13 77 · puntmaresme@telefonica.net

Videoclub, (Joan XXIII, 34) 93 555 57 01 · videoclubsabate@gmail.com

In memoriam

Comiat a l'amic Jordi Martí

Amb aquestes breus paraules, el nostre president, Joan Casals, acomiadà l'amic i soci Jordi Martí i Morella en les exèquies que se celebraren a la Parròquia de la Mare de Déu del Pilar del Masnou, el 30 d'octubre de 2010:

Els comiats sempre són tristos, però quan el comiat és d'un amic com en Jordi, se'ns fa doblement dolorós. Ell no era pas nascut al Masnou, però va guanyar-se a pòls la credencial de masnoví amb la seva plena integració i col·laboració en les coses de la Vila que configuraven el seu entorn més proper: al seu barri, a l'associació de veïns del Veïnat de la Carretera d'Alella, al col·legi de la Sagrada Família a través de l'Associació de Pares, a l'associació Contra la Droga del Masnou, conscient del sofriment de les persones afectades i de les seves famílies, a l'Associació d'Amics del Ferrocarril i a Gent del Masnou on es distingí per la seva col·laboració generosa en tot allò que ha pogut fins a última hora i, fins fa poc, com a Jutge de Pau suplent, càrrec que li esqueia perquè en Jordi era persona a qui agradava viure i fer viure en pau.

Per tot això i per l'amistat i bonhomia que ens has ofert al llarg de tants anys, amic Jordi, et diem a reveure i et desitgem de tot cor que gaudeixis per sempre més de la plenitud i la serenor que has semblat mentre has estat entre nosaltres.

JORDI MARTÍ i MORELLA

Barcelona 1927 - el Masnou 2010

Per Joan Muray
Vocal de Cultura

Si escriure aquest tipus de cròniques ja és sovint força difícil a causa dels sentiments, en el cas de l'amic Jordi ho és molt més, i no sabeu fins a quin punt.

Abans de parlar de ell pròpiament, vegem la seva ves-

sant altruista, les seves col·laboracions dins l'àmbit local, que foren moltes i que feia de gust i no per quedar bé.

Ho féu fa un munt d'anys a l'associació de pares d'alumnes del Col·legi de la Sagrada Família, amb qui ara, després de quaranta anys, encara seguia mantenint el calli en trobades mensuals. Ja en l'àmbit més general ho va fer a les associacions següents: "Veïns de la Carretera d'Alella", "Contra la Droga del Masnou", "Gent del Masnou" i "Amics del Ferrocarril del Masnou". A més a més, durant els darrers anys ha estat Sotsjutge de Pau del Masnou. Com veieu, era un ciutadà compromès que, tot i no ser masnoví de naixement, sí que ho fou de convicció.

En Jordi era un ésser, com heu vist, no sols predisposat a la col·laboració, al diàleg, a la companyia, a l'amistat sincera, etc., virtuts ja de per si prou remarcables, sinó que en tenia una altra que poques persones posseeixen, la de saber escoltar i, gràcies a ella, ser un excel·lent confident. La majoria de nosaltres, tot i esforçar-nos-hi, pequem de no saber fer-ho, ja que, mentre ens estan parlant, nosaltres pensem en la propera cosa que direm.

Tenia una curiositat, sana, sens fi, per sempre saber més; tant que darrerament, i fins que la malaltia el va vèncer, s'estava amarrant de la història de l'art gòtic, interès que va aguditzar després de veure les excel·lents restauracions d'obres d'aquest art que hi ha al nostre

Museu Nacional.

Era un lector nat, que gaudia dels llibres tant com malauradament hauria pogut gaudir de la bona taula si el règim que havia de seguir no li ho hagués impedit. Vaig seguir els seus darrers dies des de terres llunyanes i, quan va arribar aquell final, que hauria desitjat que hagués estat molts, molts més anys més tard –tenint qualitat de vida és clar–, tot seguit vaig agafar paper i bolígraf per fer els primers apunts, i me'n vaig anar en un lloc tranquil; necessitava mesurar-ne bé el contingut, no fos cas que em deixés res del que volia dir de l'amic Jordi. El lloc escollit fou al peu d'un *peiron* (mena de creu de terme); mentre m'hi atansava, el temps era rúfol, el cel ennuvolat; però tan bon punt vaig començar a escriure va sortir un raig de sol que ho embolcallà tot fins que vaig finir.

Jordi, amic entranyable, m'agradaria tant que pogués llegir aquestes ratlles que sorgeixen espontànies, tal com vas gaudir de les de l'amic Alfons Aragó, que, en llegir-les, em digueres: "*Que bé que ho fas, m'agradaria poder veure què diràs per mi*". De bona gana les hi hauria fetes en vida, que de segur haurien dit pràcticament el mateix.

Diuen que al més enllà (cosa que dubto) els éssers estimats segueixen vetllant per nosaltres. El que sí és cert és que quan els ulls s'acliquen tot s'acaba..., però també és ben cert que tu seguiràs sempre a la meva memòria.

In memoriam

El professor Joan Solà

Per Esteve Pujol i Pons

Fa poques setmanes que el doctor Joan Solà, eminent lingüista, ens va deixar. Els mitjans de comunicació se n'han fet ressò abundant.

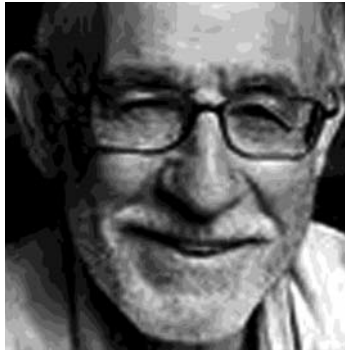
És i serà un referent per als estudiosos de la llengua.

Aquestes paraules que va publicar al diari AVUI el 9 de novembre del 2006 poden ser orientadores per a la conducta diària dels qui estimem la llengua catalana i volem protegir-la com es protegeix zelosament una espècie delicada i valuosíssima en perill d'extinció.

Tant de bo que seguíssim aquests *Tres principis* del mestre:

"Jo voldria dir-los tres principis que a mi em funcionen prou bé.

Principi de no-agressivitat. No ens hem d'enfrontar individualment persona a persona; no hi guanyem res ni nosaltres ni els altres, sinó tot al contrari: ells i nosaltres en sortim escal-

datos, enrabiats. A part que les persones, en solitari, som molt febles.

Principi de no-renúncia. En canvi, fora del cara a cara individual, es tracta de no renunciar mai al català: en una botiga, en un restaurant, en una entitat o en un acte públic qualsevol. En aquests casos la sensació d'agressivitat, d'incomoditat, és ja molt més feble o fins i tot desapareix. I a més a més, en aquest cas ens protegeix la llei. I és per aquí que podem fer forat: anant escampant la voluntat de no cedir.

Principi d'exigència pública. , davant les institucions, davant les entitats, es tracta d'exigir incondicionalment i implacablement almenys allò que les lleis s'han dignat concedir-nos. Exigir

que els polítics ens facin recuperar la confiança en nosaltres mateixos i ens facin respectables davant els altres. Cadascú practicarà aquest principi des de les seves possibilitats, des del seu lloc de feina o responsabilitat, sense posar-s'hi pedres al fetge: simplement apel·lant a la llei i als principis més elementals (sovint no escrits) del dret a la pròpia personalitat. Sense rancúnies, sense aixecar la veu: amb tota la calma, però sense treva. Si un alumne d'Erasmus aixeca la mà a classe demanant que el professor parli en castellà, tu l'aixecaràs demanant que parli en català: sense cap complex, sense vergonya, sense por, amb la consciència clara que dones suport a la valentia del professor i al teu dret: és un acte natural i digne. I seran les autoritats competents les que hi hauran de trobar la solució, no pas tu individualment. Si tots féssim això, us ben asseguro que les autoritats també actuarien o reaccionarien de tota una altra manera. Si poguéssim aplicar això al cine, la difusió i la flexibilitat del català tindrien un suport excepcional. Però aquí jo no veig que s'hi pugui aplicar, simplement perquè *primum vivere*: aquí són les autoritats que han de passar al davant."

In memoriam

LLIBRERIA ONA

Barcelona 1962-2010

Per Joan Muray

Historiador i fotògraf

Normalment, un *in memoriam* es fa sobre una persona; sobre una entitat és més inusual, quasi diria que molt escadusserament, però en aquest cas he trobat que era de summa importància fer-ho, ja que la seva desaparició és un cas molt especial, que sobrepassa l'àmbit comercial i de servei. És com si amb ella s'hagués mort una part de la Pàtria.

Va néixer amb esperit de servei a Catalunya i a la Cultura Catalana, i ho féu en uns temps força difícils, el 1962, en plena dictadura, per l'empenta d'uns homes que sabien el que es feien i el que calia en aquell moment.

La primera imatge que en tenim ja és reveladora del seu tarannà, és del dia de la inauguració. S'hi veu l'Abat de Montserrat, Aureli M. Escarré, mig d'esquena, mirant-se l'aparador; i què hi ha en aquest, rere els vidres, que li cridés l'atenció, doncs ni més ni menys que el primer disc d'en Raimon. Dos símbols de la nostra terra, dos símbols que obrien una esclatxa d'esperança en la foscor tenebrosa que es respirava aleshores. I un de tercer, que ens obria el cor i l'ànima de la cultura sotmesa, Ona.

Ha estat durant tots aquests anys, quasi cinquanta, el far que ha il·luminat la cultura catalana en exclusiva, el lloc de trobada de tants i tants catalans que als seus locals ens hem sentit realment a casa. Ha estat, llevat d'uns quants anys que va tenir la companyia d'una altra llibreria, la de Ballester Canals, l'única on tot el que hi havia a dins, llibres i discs, era en la llen-

gua pròpia del país.

També ha aixoplugat presentacions de llibres i altres activitats culturals. Al darrer Sant Jordi que ha viscut, aquest 2010, ho vaig poder comprovar en persona, compartint taula i signant llibres amb escriptors de la talla de Gabriel Janer Manila, Maria Barbal, Sebastià Alzamora, etc. En aquells moments, joiosos, es podia gaudir de semblar un país normal.

Però la realitat del seu tancament ens ha despertat del somni, ja que estem força lluny de ser-ho. I això, quan tantes veus fora de lloc i fora de si clamen perquè encara tenim massa; massa, de què? Si només tenim, teníem, una sola llibreria totalment catalana, i ha hagut d'abaixar portes, sense que ningú, ni dels qui manen i es diuen catalans, ni dels qui, potser, haurien pogut ajudar-la a viure, no hagi girat l'esquena, no hagi tancat els ulls i no hagi fet el sord. Pobre país!

*Coc-coc canta la gallina,
quac-quac l'ànec quan camina,
la lloca fa un dolç cloc-cloc;
i el teu cor canta toc-toc
i d'alegria fa un salt
en sentir arribar el Nadal.*

**Bones Festes i un
bon sentir per al 2011!**

**Instal·lacions
Segarra - L'Endoll**

MARISA

Perruqueria VILA
Mixta

BON NADAL
Jaume I, 2 · 93 555 96 52 el Masnou · NO TANQUEM AL MIGDIA

SALA
AUTOMOCIÓ

- MECÀNICA I ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL
- PNEUMÀTICS
- ALINEACIONS
- AIRE CONDICIONAT

C/. Xile, 1. Tel 93 540 42 04 • El Masnou

Eli Vingals
Plata i complements

Bon Nadal

Prat de la Riba, 95 el Masnou
93 555 62 41 elivinyals@yahoo.es

EL SENTIT COMÚ NO ÉS RELIGIÓS

Per Joan Camps i Ortiz

No tenint encara els resultats de les eleccions del 20 de novembre i cercant la immediatesa, faig un intent d'avaluar l'apoteòsica visita de Benet XVI a Barcelona que, des de la meua perspectiva, ha marcat un punt d'inflexió en el catolicisme políticament correcte. Com que enmig del que s'ha dit i s'ha vist en els mitjans de comunicació n'hi ha per a tots els colors, no repetiré el munt de tòpics i d'obvietats que sense cap respecte per la intel·ligència, entre doctors que té l'Església i tertulians dels qui ho saben tot, ens han abocat pel boc gros.

En una apreciació elemental, en contemplar la pompa muntada sota la monumental Sagrada Família de Barcelona, dedueixo que el catolicisme va aturar-se fa segles quan alguns rars individus de la naturalesa humana, arrossegats pel sentit comú, van anar concloent que la majoria de les creences religioses eren originàries del mite i de la superstició. Des d'aleshores, sembla que l'Església, davant la inutilitat de cremar heretges, va prendre consciència dels camps de cultiu que li permetrien perpetuar la feblesa del seu dogma davant de la solidesa del sentit comú, que a poc a poc posava a l'abast la lògica del raonament científic. D'aquí va prendre força la seva màxima d'or, aquella que diu: *Donar a Déu el que és de Déu i al Cèsar el que és del Cèsar*. Llei perversa on n'hi hagi, quan planteja la humanitat sotmesa al doble poder: el poder religiós i el poder polític, que, susceptibles a l'aliança, deixen innòcua la llei de la relativitat d'Einstein, que va originar la desintegració de l'àtom en les seves massives aplicacions letals.

No cal debatre aquesta fraudulenta apropiació del nom de Déu, els morts causats per assolir-ne la representació exclusiva en són una evidència incontestable. Però des d'aleshores el poder del Vaticà ha recolzat la seva hegemonia aliant-se sense massa escrúpol amb el poder polític: l'Europa

de Hitler, de Mussolini i els quaranta anys de franquisme compartint lloc sota el tàlem del Nacional Catolicisme encara present, són la vergonyosa prova irrefutable de la perversa utilització del reialme atribuït a Déu i administrat com una franquícia multinacional per l'estat del Vaticà. La tolerància més recent, concedida als Pinochet i als Videla, mostren aquesta predisposició del catolicisme amoral personificat encara avui per la Conferència Episcopal Espanyola i la seva voracitat a voler sotmetre als súbdits del reialme borbònic al seu culte, primerament assolint la complicitat del poder del Cèsar per usurpar el nom de Déu i, en un intent de tancar aquest cercle viciós, aconseguir en nom de Déu el poder del Cèsar.

Vull reconèixer que el Vaticà ha començat a demanar perdó pels excessos d'abús de poder i les injustícies comeses en el passat; però en cap cas aquesta consciència de culpa ha estat espontània ni l'ha fet pública *motu proprio*, ja que sempre ha esperat que la veritat irrefutable l'acorralés i el forçés a admetre la falsedat dels seus plantejaments dogmàtics, només quan ja eren insostenibles amb la raó més elemental.

Sent tan evidents les coordenades d'aquesta perversió, encara és més perniciososa l'estratègia de l'actual Estat del Vaticà, que segueix escalfant el brou de cultiu, que permet perpetuar la ignorància allà on fa estralls la pobresa, reductes on és fàcil transmetre creences i superxeries tribals subjacents cap al credo catòlic que, en ple segle XXI, conté conceptes esotèrics tan inadmissibles com els que pretén suplantar. Avui per avui, la prèdica del catolicisme abusa encara

d'un sermó demagògic que barreja intencionadament la llegenda de l'Antic Testament i l'Evangeli Cristià, història aquesta, en bona part increïble o improbable.

Fa poc temps he visitat l'illa de Sicília, on la mística i els deliris de grandesa del passat la van farcir de temples i catedrals, que ara només són entreteniment d'un turisme de consum o per a comptats esdeveniments, que convoquen feligresies igual d'artificioses que la que va acompanyar la visita de Benet XVI al temple de Gaudí. A mi, també em fascina la genialitat de la seva arquitectura; però vet aquí que aquesta obra babèlica, està predestinada a ser el que és, no gaire més que la botiga turística de Barcelona. Segur que si Jesucrist hagués estat testimoni en cos i ànima compartint tan pomposa consagració, penso que TV3 hauria tingut a l'abast una gran primícia per servir en directe: la renovada i exemplar expulsió dels mercaders del temple.

50 anys

Per Joan Maresma Duran

No està bé que sigui jo qui escrigui aquestes ratlles. Sé que en més d'una ocasió m'he aprofitat del butlletí per escriure una miqueta d'assumpes personals i espero que em sapigueu disculpar. És poc elegant parlar dels pares. Però els pares, els meus pares, van fer 50 anys de casats el passat 17 d'octubre i això no passa cada dia.

Passen el temps, els fets, les persones que ens importen o signifiquen alguna cosa per a nosaltres i nosaltres també passem. I tot es difumina. Ens anem fent grans, més desenganyats, menys esperançats, tal vegada perquè notem que ens queda menys temps. A nosaltres, a les persones i a les situacions o coses que no s'arreglen.

Els pares es van casar el 1960, ja fa més de 50 anys. Tota una vida junts. Tota una vida passada o transcorreguda entre aquestes dues fotografies. Una vida en la qual –segurament, però els pares són discrets– hi ha hagut de tot, perquè tot tingui una miqueta de sentit, com diu Amin Maalouf: hi ha nit perquè el dia tingui sentit, hi ha silenci perquè la paraula tingui sentit, hi ha malaltia perquè la salut tingui sentit, hi ha guerra perquè la pau tingui sentit, hi ha cansament i hi ha penes, perquè l'alegria i el descans tinguin sentit; ja que seguir viu és anar perdent, i aspirar a la felicitat contínua és d'ingenus.

Tota una vida passada entre aquests dos moments, tants morts i tantes renúncies i tants assoliments, i la vida per endavant l'any 1960 i no pel darre com avui, on l'avui és ja ahir i tots els esdeveniments es troben en el passat.

Els pares són persones –malgrat la distància, però la distància uneix també– amb les quals un compta tots els matins del món tot i que cada mati –com es diu a la pel·lícula– sigui un camí sense retorn.

Els pares han viscut molts moments, i segur que les han passades magres, amb una guerra cruel i incivilitzada,

una postguerra dura amb una guerra mundial a l'exterior, uns canvis de valors, uns canvis tecnològics, que ja no entenen, però que jo tampoc no entenc. Encara que sapiguem poc de la seva vida i un triga molt a adonar-se que hi són, i que van ser diferents del que són ara, i que sempre han estat aquí, i no ens hem parat a pensar gaire en qui van ser els pares, els nostres pares, abans de ser-ho, abans que es coneguessin, o també quan es van conèixer.

Tot i així, em fa l'efecte que el denominador comú d'aquestes persones, d'aquests vellets, és l'alegria, el fet d'estar contents i el poc que es queixaven o s'han queixat. I a més a més són simpàtics, i mesurats, i serens, i de vegades irònics. I tal vegada saben no donar importància al que no la té. Llàstima que, als vellets, – en general– els escolta poca gent i llàstima del poc temps que passo amb ells, perquè tots – si no ens morim abans– arribarem a la vellesa –tot i que en aquesta societat superba sembla que no existeixi aquesta, ni la malaltia, ni la infelicitat– i tots haurem de ser conscients de les nostres limitacions físiques i haurem de prendre pastillettes per a un munt de coses.

I em penso que ells van estar ben contents el dia 17 d'octubre d'enguany. Ben contents de no ser oblidats i que se'ls faci cas. I ben afortunats d'haver arribat a passar 50 anys junts.

Dono gràcies a Déu per haver pogut estar amb ells aquest dia. I dono gràcies també a la meua esposa, a la Mari, per la seva paciència i alegria a passar uns dies amb ells. I dono grà-

cies també a les meves germanes, als meus nebots, al meu cunyat, als meus oncles –l'oncle Cid i la tia Rosa–, als pares del meu cunyat –el Quintí i la Teresina–, als meus cosins, als fills dels meus cosins i a mossèn Miquel. I també als qui ja no hi són malauradament, a l'oncle Josep Maria i a la tia Teresa.

I dono gràcies també al butlletí per deixar-me expressar aquesta opinió, obligadament subjectiva.

Acabo amb una declaració d'amor que –em sembla– és ben bonica:

Quando joven, al poco tiempo de casados, cada vez que mi mano rozaba la pierna de mi mujer, todo mi cuerpo vibraba. Hoy, después de muchos años, no siento prácticamente nada cuando toco su pierna, pero si ella sufriera una enfermedad que obligara a cortársela, lo sentiría más que si fuera mi propia pierna.

Miguel de Unamuno (1864-1936)

Bon Nadal!

Contes del Masnou

Per Josep Condeminas

El guia (2)

Quan va tornar en si, aquell jove prim, de cabells llargs, el mirava angoixat.

—Es troba bé, senyor? —li preguntà en un francès defectuós.

—Sí, gràcies; però no s'esforci, jo també sóc català.

—Permeti'm, em dic Antoni Sòria i...

—Sí, ja ho sé, i estàs preparant la teva tornada a Catalunya, però sense la Jeanne. Tens por que, per la teva relació amb una jueva, els alemanys et tanquin també a tu en un camp de concentració i, per això, penses abandonar-la a la seva sort.

El jove el mirà terroritzat.

—Qui és vostè? —preguntà.

—Això ara no importa. Estic aquí per ajudar-te —li digué mirant-lo amb menyspreu.

Era immadur i covard; veure's ara amb els seus antics defectes l'avergonyia. Si almenys hagués tingut un pare en qui recolzar-se, però el seu va abandonar la llar al poc de néixer ell i mai no el va arribar a conèixer.

—Escolta, demà a les vuit del matí porta la Jeanne a l'Estació Central. No et preocupis dels bitllets. Té, agafa aquests diners i vés a aquesta adreça —digué apuntant-la-hi en un paper. —El vell Marcel us farà una documentació perfecta; passareu per un matrimoni espanyol, això convencerà els alemanys. Confia en mi.

L'endemà, el vell Sòria es dirigí a l'estació i comprà els bitllets amb els pocs francs que li quedaven. Els dos joves ja l'esperaven. Veure de nou la seva estimada quasi el va fer defallir.

—Ho teniu tot?

—Sí, gràcies; però, i vostè?

—Per mi no et preocupis. Marxeu, no perdeu temps.

La Jeanne el mirà commoguda i en un sobtat impuls li va fer un petó, que en Sòria recordaria tota la seva vida. Per uns moments contemplà com uns militars els revisaven la documentació i es tranquil·litzà quan va veure que els deixaven passar.

De nou al carrer, en Sòria caminà lentament, sense rumb. Era en un país en guerra, sense diners, sense saber on anar, però se sentia íntimament satisfet, no tothom podia gaudir de l'oportunitat de rectificar el seu passat. Ara tant li feia el futur. Una estrident frenada el va sobresaltar. Un automòbil s'aturà a la seva alçada i dos oficials alemanys el subjectaren i l'introduïren bruscament en el vehicle davant de l'esbalaïment dels vianants.

—Senyor Sòria, li pregó que disculpi aquest brusc tractament, però havíem de ser coherents amb la nostra actuació com a nazis.

En Sòria llançà una exclamació de sorpresa en comprovar que el seu interlocutor no era altre que el guia del tren.

—No es preocupi per res —digué el jove amb un somriure tranquil·litzador—. Tornem a casa; tot s'ha acabat.

—Vol dir que tornem al nostre temps?

—Per suposat. No devia pensar que el deixariem aquí, sense mitjans i sense la Jeanne.

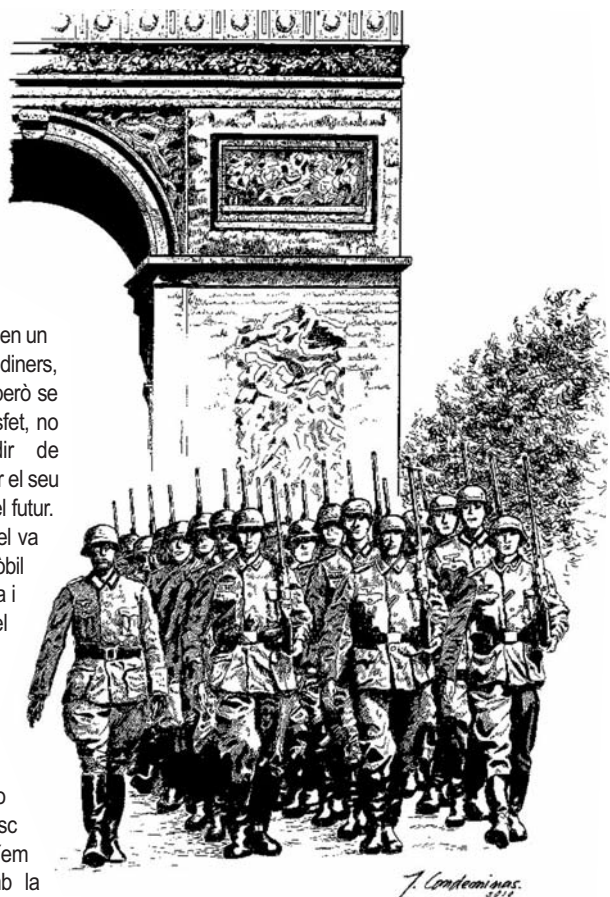
—Ho sabien tot, veritat?

—Naturalment. La nostra missió consistia a proporcionar-li els mitjans perquè vostè resolgués aquest passatge de la seva vida que l'ha turmentat tants anys i, la veritat, estem orgullosos de com ho ha fet.

—Hi ha una cosa que no entenc... Si he retrocedit en el temps, com és que jo he conservat l'edat actual?

El guia es reclinà en el seient i somrigué, havia arribat l'hora de les explicacions.

—Senzillament, vostè no ha retornat al passat, el seu període ja no hi és. Vostè ha passat simplement a la següent dimensió, un món paral·lel dels molts que hi ha, on es desenvolupa una rèpli-

J. Condeminas

ca exacta de la seva vida i la d'aquest planeta. Hem esperat el període oportú i l'hi hem introduït.

En Sòria va moure el cap amb incredulitat.

—I la Jeanne del meu temps, la que jo vaig conèixer?

—Els alemanys no la van detenir com vostè sempre es va pensar; va sobreviure a la guerra i, ironies de la vida, es va casar amb un industrial alemany; viu a Frankfurt i actualment és una encantadora àvia envoltada de néts; i vostè, segurament, sols és un fugaç record de joventut.

En Sòria somrigué amargament, amb ironia potser.

—Li estic agraït; però, per què em van escollir a mi precisament?

El guia li posà amistosament la mà sobre l'espatlla. Els seus ulls expressaven una gran tendresa.

—Sempre és agradable poder ajudar la família.

—No ho comprenc...

—És molt clar, Antoni, jo sóc el teu pare.

*Tallers Masnou
us desitgem Bon Nadal
i un feliç any 2011*

87

ANYS

TALLERS MASNOU
1923-2010

Genís Oliveras, S L. Tallers Masnou

Exposició venda i taller. Àngel Guimerà, 14. 93 540 31 57
www.nissan-4x4.com

Alcon

Camil Fabra, 58 · Apartat de correus, 2
Tel 93 497 70 00 · Fax 93 497 70 10

A contracor

Per Ramon Serra i Roca

Foscor absoluta en l'atrotinada cabana. La llum d'un llumí encega els seus ulls cansats, que ressegueixen la flama fins a una ampolla situada a la cantonada d'una taula vella com el temps i bruta d'ençà d'aquests inicis. Alçar-la i beure del contingut tot aguantant un misto que s'acaba, no és una tasca senzilla i més quan ja estàs cremant-te els dits.

El crit i el reneq van sortir un darrere l'altre i la negror va tornar a la cambra.

Mecàgum tot, va repetir un altre cop, així no puc esmorzar; on coi és l'espelma?, si la vaig deixar sobre la taula i ara ja no hi és. A les palpentes la cerca per l'empostissat de fusta que fa de pis. La troba després d'una bona estona, l'encén i ja hi guipa una mica millor. Sobre la taula al costat de l'ampolla de vi hi ha dues llesques de pa i un tros de fuet mig rosegat.

Endrapa el frugal desdejuni i beu un bon glop d'aquell vi aspre tot mirant el catre on ha dormit amb la seva companya inseparable: la metrallera Stein.

Obre la porta i un vent glaçat li colpeja la cara i l'esperit, i l'acaba de despertar del tot. Fa unes passes cap enfora tot estirant les cames, però el fred el fa retornar a la menuda cabana. Un cop dins aplega els quatre estris en una motxilla, es vesteix amb la gruixuda roba de pana per acabar amb un gros gec de pell, on, a la butxaca lateral, col·loca una pistola automàtica del 45.

Una llambregada ràpida en el reduït espai, un cop de porta fort i ja es troba caminant per un bosc feréstec amb un ritme tranquil i a l'aguait de qualsevol soroll que trenqui la normalitat, més ben dit, la quietud d'aquell indret solitari.

Mentre camina i per oblidar el pes que du a l'esquena, recorda els seus companys morts en accions de sabotatge, nois més joves i eixelebrats, que pretenien una lluita romàntica cercant la llibertat sense entendre que les accions bèl·liques no tenen res a veure amb afers del cor, amb il·lusions de mons millors i de trobar-se per sobre del bé i del mal. De fet, tot es reduïa a destruir i matar, i fins i tot aquests fets tan difícils de pair acabaven tornant-se rutinaris.

Quan més hi pensa, en els morts i en la sang, més lluny s'enlaira el seu cervell i s'adona de la inutilitat del seu esforç per una causa –perduda– que no el portarà enlloc, o potser sí, a la seva mort. De fet ja fa temps que no la tem perquè viu amb la seva flaire, i no la pot oblidar, i les olors són dels records més persistents a les complicades connexions del cervell.

Com va començar tot? Per què aquesta bogeria que no té aturador? Ara ja no importa, hi ha un enemic i cal lluitar-hi, li deia el seu capità. De fet li feia por aquell automatisme primari de venjança darrere venjança, cercle vicios impossible de vèncer, carreró sense sortida amb la companyia d'unes armes metàl·liques i fredes, fabricades per uns senyors de la guerra que se'n reien de tots els petits miserables com ell, que posaven la mà per matar i el pit per

morir.

Tot i les seves cabòries, ell anava fent via tot caminant arran d'un cingles d'una bellesa extrema, que colpia els seus sentits. L'esforç d'hores de caminar el va fer aturar-se i remenar la motxilla per menjar un tros de pa i una mica de xocolata. La seva mà va topar amb l'explosiu plàstic que duia per tal de volar un pont per col·lapsar la via del tren enemiga. Aquell material que podia destruir tantes coses no era res en aquell moment, ell havia de manipular-lo i fer un enginy devastador.

Potser era el paisatge esclatant de vida, potser el sentiment de culpa de portar la mort i la destrucció, però en aquell instant es va adonar de la bogeria en què estava ficat i que era massa jove per morir i massa vell per matar. Dilemes humans, dualisme colpidor, i ell en tenia la solució, la manera de resoldre una equació errònia, que partia d'una premissa equivocada.

Prou morts, prou violència; només tinc vint-i-dos anys i ja he viscut massa vides que no eren meves; és hora de viure'n una de pròpia. Sé que mai no podré netejar-me tota aquesta sang que em taca el cos, i viure amb aquest dolor; però sé també que no en podria suportar més.

Les armes volaren cingle avall i l'alliberaren de la feixuga càrrega; ell mirava com queien i sentia que una part de la seva vida s'estimbava amb elles.

Va reprendre el camí, però el seu objectiu era lluny d'aquell pont; ara, amb una lleugeresa desacostumada es dirigia nord enllà on esperava trobar una mica de pau per a un esperit tan malmès com el seu.

En un darrer pensament abans de tramuntar la carena, va plorar com un nen i aquelles primeres llàgrimes van començar a netejar la sang enganxada a la seva pell.

Històries de la vila

Per Joan Muray

AFERS FERROVIARIS 1880 – enderrocaments d'unes escales 1931 – solució a un problema horari

Amb les companyies que s'han succeït al tren de Barcelona a Mataró, des d'aquell llunyà 1848, quan fou inaugurada la línia que va unir la capital comarcal maresmenca amb la del país, sempre hi ha hagut problemes, com el que ja esmentàrem sobre l'empalissada (1).

Ara parlarem de dos, que talment podrien ser ben actuals, tot i estar situats l'un fa 130 anys i l'altre, 70. Comencem pel més antic. Fou així:

1880 - enderrocaments d'unes escales

Aquest afer, tot i que va originar un munt de documentació entre l'Ajuntament del Masnou i la "Compañía de los Ferrocarriles de Tarragona a Barcelona y Francia", que és com s'anomenava aleshores, fou tan sols per l'enderrocament d'unes escales, tot i que en cap dels documents s'especifica on estaven situades i si eren unes o diverses.

El primer dels documents és un ofici signat per l'alcalde del Masnou, Josep P. Isern i Maristany (2), que va dirigit al Sr. Jefe de Brigadas de la companyia del ferrocarril, el qual, per ser el primer i que especifica el problema, transcrivim a continuació. Diu així:

- "En atención haberme presentado á mi autoridad un gran número de vecinos y propietarios en actitud algo hostil, pidiendo, se suspendan las obras de inutilización del paso por las escalerillas que hay formadas en el mismo muro del lado izquierdo de la vía y derecha de la carretera en la travesía, que está V. Ejecutando por orden de su Jefe, y como de continuar dicho cierre podría ocasionar algún disgusto de mucha trascendencia, por cuanto hay terreno de propiedad particular, que a todo trance quiero evitar, he creído conveniente ordenar á V. sus-

Vista del Masnou, sobre el 1880, des de can Teixidor.

penda dichas obras mientras no se resuelva lo contrario. Dios guarde a V. muchos años. Masnou 30 de julio 1880. El Alcalde".

Tot i centrar el problema en el tancament d'unes escales que hi havia entre carretera i via, per les quals passaven tant els pescadors com els mestres d'aixa i altres obrers de les drassanes masnovines (3), fet que els causava grans trastorns, ja que havien d'anar a passar pels tres passos a nivell que els havien deixat entre 1847 i 1867 arran dels problemes amb l'estacada (mal anomenada empalissada), el que no aclareix és si només eren unes escales o diverses, i on estaven situades, ja que sembla lògic que, si els passos a nivell estaven (4) a quasi un quilòmetre entre l'un i l'altre, les escales devien ser diverses i posades entre passos a nivell.

Del mes d'agost tenim un altre ofici de l'Ajuntament, aquest signat per Pau Estapé i Maristany, com a Alcalde accidental, ja que l'alcalde Isern devia estar de viatge amb el seu vaixell. Aleshores era un fet usual que l'alcalde fos alhora capità mercant, ja que pràcticament una tercera part de la població era capità.

En aquest ofici de l'1 d'agost, dirigit al M.I. Sr. Gerente de la Compañía de los Ferrocarriles de Tarragona Barcelona

Francia, contestant el que s'havia rebut el dia abans, l'alcalde accidental l'informava que s'havia deixat sense efecte la suspensió del tancament de les escales. El que no s'aclareix segueix sent el nombre d'escales i si havien parat o no les obres de tancament.

Al cap de vuit dies tenim un altre ofici, aquest dirigit per la companyia ferroviària a l'alcalde, al qual, com a mínim, li esmenta que les escales són diverses, sense especificar-ne el nombre. Al mateix document la companyia informa que, després de consultar el Sr. Ingeniero Jefe de la División de Ferrocarriles del Este, aquest els va dir que les escales estaven en terrenys de la companyia i que, per tant, podien fer el que volguessin; i encara més, amenaça l'alcalde que, si para les obres o no les deixa fer, se les haurà amb la gerència de la companyia o amb l'Excmo. Sr. Gobernador de la Provincia. Ja veieu com les gastaven (i les gasten).

De nou, l'alcalde contesta a l'anterior escrit amb un de data 12 d'agost, que comença així: "Esta Alcaldía tiene el honor de pasar a manos de V. S. ..." (sempre amb guants, que no s'ofenguin). L'alcaldia exposava que, sent el Masnou una població eminentment marítima, no sols pels vaixells i

capitans sinó especialment per les drassanes, el tancament de les diverses escales seria un greu problema. Fins aquí el que dóna de si la picabaralla entre un formiga (un Ajuntament Constitucional) i un elefant (l'aparell de l'Estat). No n'hi ha més documentació; però les escales devien acabar tancades, ja que no se n'ha trobat ni rastre físic, documental o de memòria col·lectiva.

1931 - solució a un problema horari

El segon afer, tot i que en un principi també causava força destorbs, era ja d'un altre caire. Si al primer, del 1880, els problemes eren per a la classe marinera de la vila, en el segon, del 1931, fou per als vilatans que aleshores, ja passat el tràngol mariner, treballaven a Barcelona, on anaven amb el tren, de la mateixa companyia que havia causat l'anterior. A més, aquest es va resoldre favorablement.

L'assumpte d'aquest problema foren els horaris, que, pel que es veu, estaven ben desgavellats, fet que produïa que els viatgers que cada matí utilitzaven el tren per desplaçar-se a ciutat per treballar arribessin sempre tard (5).

Aquests usuaris eren no sols del Masnou sinó també d'altres poblacions del Maresme i del Barcelonès; però qui s'ho va agafar amb interès i féu tots els tràmits davant les autoritats de la companyia, que aleshores era la de "Madrid-Zaragoza-Alicante" (MZA), fou el Sr. Josep Curell i Mirambell, que tenia les oficines del seu negoci ja a Barcelona, com ara encara tenen els seus néts i besnéts. Va fer els tràmits oportuns i, a més de fer-los correctament i amb proves contundents, devia topiar amb algun càrrec correcte; el cas és que l'assumpte es va resoldre favorablement i el tren va tornar a funcionar als horaris prescrits.

Els usuaris, veient la diligència del Sr. Curell i en agraïment, feren fer un pergami, on s'explicava el fet i on a continuació estamparen un munt de signatures, que li lliuraren.

En aquest plec d'agraïment a la persona que va preocupar-se del problema fins a resoldre'l i que els soferts

Estació del Masnou, abans d'electrificar la línia.

viatgers li feren a mans, hi anaven més de 170 signatures; pergami que anava encapçalat amb un escrit fet per un cal·lígraf de la família Flos (6) junt a una excel·lent caplletra, a l'estil de les que il·lustraven els llibres i pergamins medievals. La caplletra, en aquest cas, era una al·legoria ferroviària.

L'escrit (7) del plec diu així:

- "Els que signen i encara molts d'altres que no signen, volen testimoniar al Sr. Josep Curell i Mirambell llur agraïment i adhoc llur admiració per haver conseguit que el tren, en el qual -ben repapats i mitj dormilant encara- van desde la Costa Llevantina a Barcelona, guanyi un grapat de minuts, sense necessitat de que tots plegats -com uns vils esclaus-, hagin d'empenyer el comboi via enllà. Masnou, 20 de Juliol de 1931".

Després venien les signatures, que, com hem pogut comprovar, no totes eren de masnovins, fet que hem sabut o bé pels cognoms, desconeguts al

Masnou, o bé perquè a sota del nom posen llur poble, però tots tingueren el mateix problema. Són aquestes: Agustí Gibernau, Jaume Soldevila, Concordi Gelabert, Maria (?) Bassegoda, M. Planells, J. Gazquez, Brunilda Gelabert, Onofre Bertran, R.

Final de l'ofici de l'Ajuntament, signat per l'alcalde accidental, Pau Estapé.

Padròs, Francisco Sala, Salvador Sala, J. Maristany Millet, Irene Estapé, Joan Grau Sunyol, E. Domènech, J. Flos, Hortènsia Curell, Antònia Suñol de Grau, Marcelina Pagès de Maristany, Antònia Bassols, Carmen Margalef Flos, Rosa Suñol de Bassols, F. Flos, Daniel Ventós, Emilio Lecha, Josep Vendrell, Joan Fàbregas, Claudina Bassols, Pau Estapé, Curell Suñol, Martina Arisa Vda. Planells, Antònia Gelabert de

16 - Masnou - Paseo Prat de la Riba.

Vista del Masnou, anys 30 del segle XX.

Bachilleria, Carmen Garriga, Daniel Carbó, Pere Brugada, Antoni Rius, O. Aguilar, P. Grau, Teresa Domènech, Pere A. Millet, Joan Casals Bertran, J. Millet, Francisco Claveria Pascual, P.A. Millet, Juan Colomé, Tomàs Comellas, M. Pagès, J. Millet, Miquel Roig, P. Rosés, E. Revolta, Mercurial Soler, Pere Bertran, V. Duñó, J. Monfort, S. Millet, E. Millet, Gerardo Maristany, M. Gibernau, J. Pagès, F. Curell Suñol, Antonio Buxaderas, José Buxaderas, J. Maristany, M. Curell Suñol, S. Mercadal, N. Bosch Jacas, Àngel Carbonell, Luís Colet, Josep Baulenes, Lluís Sisquella, S. Albertí, M. de Castelló, M. Vilumara, Manuel Desplà, Pedro (?) Costa, J. Delhort, Onofre Prats, J.M. Ribas, J. Xivillé, Enriqueta Rubirosa, Josep Esparch (?), Alfonso Isern (?), Manuel Bachilleria, Meliton Giral, Francisco (?), Melcior Tió, Ramon Pla, J. Abril, E. Xivillé, Joan Calsina, Marcel·lí Alsina, Juan Vur (?), Pere Hostal, Antoni Flos Gibernau, Rafael Escoda, Andreu Reig, Salvador García, Josepó Ráfols, Josep Fort, Antoni Malvehy, Antoni Piferrer, R. Mira, B. Banqué, Julian Roca, Pepita P. De Domènech, Jesús Salvador, J.M. Rocamora, M. Teresa Margalef, Bonaventura Santamaria, Alberto Maristany, Trinitat Prou, Guillem Sala Bracons, Francesc Guitart, Y. Maristany Flos, Josep Pascual del Polit, D. Montón, E. Bofill, J. Barté, Silvio Perez de la Torre, J. Martínez, P. Cusiné, Manuel Maristany, P. Bertran Collell, Frc. Gimenez, Juan Ruiz, H. Flos, Joan Pagès, Assumpció Gelabert, Domènech Barbosa, J. Millet Curell, Juan Lecha, Asunción Vilamala i trenta nou d'il·legibles.

Deveu haver observat que entre els signants hi ha també dones, força; un fet que, si pensem que passava a començaments de la Generalitat de Catalunya restaurada, dins la II República Espanyola, i que encara les dones no votaven, no deuria ser gaire usual que signessin plecs de gairebé res. Tampoc, tot i que a l'àmbit fabril la dona feia molts anys que treballava, no devia ser gaire usual de fer-ho a ciutat.

I per cloure aquest capítol d'afers fer-

roviaris, és curiós comprovar que, malgrat els anys passats, cent trenta, la totpoderosa companyia del ferrocarril (sigui la que sigui), fa i desfà a plaer (o és que hi ha tots els passos subterranis que pactaren al seu dia, o sempre el tren funciona amb puntualitat germànica?).

NOTES

- 1- Vegeu butlletins 262 i 263, de febrer i març del 2009.
- 2- Aquest alcalde Isern era de cal "Titit", el que es féu cèlebre en fer arrancar l'arbre de la plaça del Mercat, a l'ombra del qual es *despotricava* en contra seu.
- 3- Al Masnou hi va haver durant el segle XIX quatre drassanes.
- 4- Estaven l'un davant el magatzem dels "Bans de Sant Cristòfol", prop de l'estació del Masnou, l'altre davant el mercat i el ter-

cer davant la carretera del *Circu* (actual *cl Dr. Agell*).

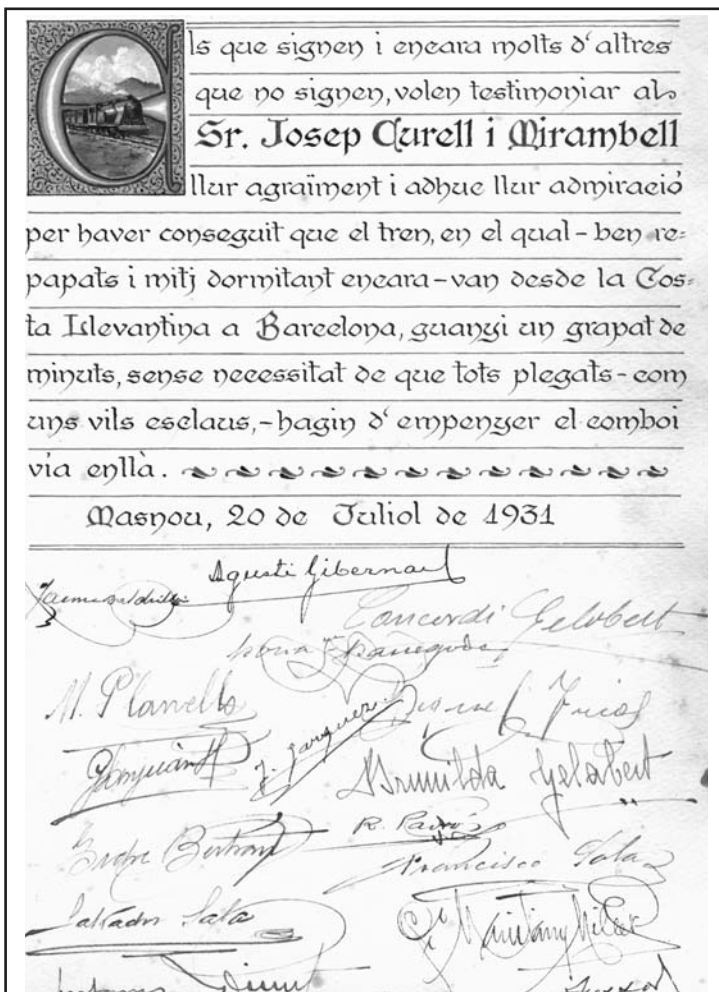
5- Pensem que aleshores, tot i haver força trens, no n'hi havia la gran quantitat d'ara, que en passen entre quatre i cinc cada hora.

6- Els Flos a qui ens referim són els fills del gran pedagog català Francesc Flos i Calcat, cal·lígraf ell també, que ho fou de l'Exposició Universal de Barcelona del 1888. Els fills, néts i besnéts han seguit conreant aquest noble art.

7- En aquest escrit hem respectat el català de l'època, el català d'abans de les Normes de Pompeu Fabra.

FONS CONSULTATS

- Arxiu Històric Municipal del Masnou
- Alfons Aragó i Casas
- Marcel·lí Curell i Suñol

Encapçalament del plec de signatures, del 1931.

Tren dels trenta del passat segle, de la caplletra del plec de signatures.

Arran de sòl

Per Pledebuit

Avui, com he fet altres vegades, vull començar amb una pregunta, feta a mi mateix, ja que com més va menys entenc certes coses. És aquesta: TU HO ENTENS?

- ¿Tu entens que un grup polític, esquerrà i independentista, vagi votar **abstenció** a l'ajuntament de la capital en una proposta de restituir el màxim símbol de la Nació, per no ofendre el grup botifler, que volia que aquest símbol es veiés al mínim possible. I que ara, quan el monument pren forma, totalment correcta, mercès a la pressió popular i d'entitats com cal, ells, junt als qui ho rebutjaven o volien minimitzar-ne l'impacte visual, ara es facin la foto inaugural, ben cofois, com si fos mercès a ells que s'ha dut a terme? Són les quatre columnes de Puig i Cadafalch, de Montjuïc, que la dictadura *primoriverista* va fer enderrocar fa més de vuitanta anys.

- ¿Tu entens que un grup polític, dretà o centrista, però que es diu catalanista i a voltes ho és, voti en connivència amb la dreta espanyolista per seguir mantenint, en un municipi del sud del país, un símbol franquista?

Això passà a Tortosa, amb el monument franquista de la guerra.

- ¿Tu entens que un grup socialista doni un premi a un jutge estrella per la defensa de les llibertats (?). El mateix jutge que anys ha va fer perseguir i empresonar catalans independentistes arran dels Jocs Olímpics? No cal que us digui qui és; és, per desgràcia, prou conegut. I el grup és el que es diu català i progressista, però que depèn d'un altre de forà.

- ¿Tu entens que diverses entitats que s'autoproclamen molt solidàries denunciïn brots xenòfobs i racistes (quan són a gent estrangera), mentre callen quan els brots continuats, provinents normalment de l'altiplà, són contra el que representa (?) el seu país, el meu? Això ha passat recentment quan diversos grups s'adreçaren al President del Parlament. Mai no els he vistos fent aitals propostes quan ens cauen garrotats pertot arreu.

- ¿Tu entens que certs polítics de la comarca, especialment dels qui són de la mateixa corda que els qui manen a l'altiplà i a la nostra capital, permetin que es malmeti més la nostra maltractada comarca, amb el projecte que tenen per als voltants de l'autopista, que es menjarà part del poc territori que ens queda sense asfalt? I després diran que no són sucursalistes.

Bé, com sempre, ja us he escalfat el magí. Ara penseu-hi; encara que, malauradament, quan llegireu aquestes ratlles, ja haureu votat; però bé, confio en el vostre senderi, en el vostre nas i que hàgiu votat en consciència.

Apa, bup, bup (que, si fos sucursalista, diria *guau, guau*)

CONCURS

Qui és aquest personatge?

Per Antoni Josep Ferrero i Balaguer

Amb aquest article-concurs convidem a participar tots els lector, d'acord amb les bases següents: Cal endevinar de quin personatge estem parlant i comunicar-ho a la redacció del Butlletí mitjançant correu electrònic (gentmas@suport.org) o per correu ordinari (c/Dr. Agell, 9, 08320 el Masnou) indicant el nom del personatge i dades personals. Entre els encertants sortejarem cada mes un CD del llibre virtual "Gaia 2148. i un exemplar de la "Rondalla Còsmica". Avans del 20 de cada mes, com a màxim.

Va nàixer 10 anys després d'haver acabat la II Guerra Mundial. I de ben petit s'acostumà a oir músics d'arreu de son país. La seva mare era una bona cuinera especialitzada en plats medievals. Son pare era psiquiatre.

De jove net baixà a Barcelona, on romangué a casa d'un bon amic músic. I n'hi va conèixer d'altres de força coneguts. Tornà a ca seva, però no s'hi va estar gaire temps; i s'establí aquest cop a un barri barceloní "artístic i bohemi".

El seu art no és fàcil de definir, i les composicions són més aviat curtes. D'una mena de "rock minimalista", tot i no oblidar mai les seves arrels.

Es queixa d'ésser considerat "parent artístic" de molts famosos. I, cosa curiosa, també és força apreciat al Japó, on li han editat algunes recopilacions. Allí àdhuc és creà una banda que du son nom i ha editat algun disc amb versions d'ell i algunes de pròpies, tot i que inspirades en el seu estil.

Ha col·laborat amb d'altres músics, entre ells el cantant britànic que posà la veu en una cançó amorosa: "Estimar massa aviat". Va posar música a l'adaptació teatral d'una molt famosa novel·la catalana. La composició més coneguda, a "casa nostra", fou feta per a una campanya de TV3.

En els seus àlbums, hi ha adaptat melodies d'altres famosos, encara que en el seu propi estil musical, cosa que també féu d'una molt famosa sardana.

Per a molts dels seus "fans" és un músic "esbojarrat" capaç de fer bona música amb molts instruments poc "seriosos".

Solució del mes d'octubre: **Joan Baptista Bru de Ramon**
No hi va haver cap encertant.

*Gaia 2148

1) La molt llarga dedicació a "escriure" sobre un tema tan interessant i actual com és una *història de l'Univers i de la Vida*, ha tingut com a resultat la creació del web: www.gaia2148.cat (amb un vídeo, d'entrada, força atractiu), que "obre la porta" a la presentació del llibre-e: Gaia 2148, que té tots els permisos legals d'edició (a), i ben probablement us despertarà el desig d'adquirir-lo.

2) El podeu rebre sense haver de pagar res (omplint les caselles corresponents, de com demanar-lo, del web).

3) Si, un cop rebut, el seu contingut us agrada, podeu decidir si paga la pena demanar el c.c. on es pot fer la petita transferència de 12 euros.

4) Si passeu aquests 4 punts a les vostres amistats, pel fet que Gaia 2148 col·labora al coneixement de la "Fundació Vicente Ferrer", aquesta us ho agrairà, ja que contribuïreu també a ajudar a transformar una de les zones més pobres i necessitades de l'Índia, a Anantapur

EL VELL MINER

Per Jordi Canal i Soler

L'home seia al costat de l'entrada a la mina, en un banc de fusta desgastada pel fred, l'aigua i el sol. Duia pantalons de pana verds, camisa de ratlles fines, armilla de llana gruixuda, una corbata prima i estirada i sabates de pell de sola desgastada. Una boina negra i ratada pels anys s'ajustava de gairell sobre els cabells blancs. Les seves grosses mans, nuoses i plenes de duralls, aferraven amb fermesa el mànec d'un sòlid bastó d'avellaner de punta esmussada i tronc esgarrapat per centenars de passejades.

Seia amb els ulls clucs i la barbata alçada, buscant l'escalfor del sol del migdia que il·luminava el bosc aquell dia d'abril. Una lleugera brisa bufava des de la muntanya i baixava pel vessant arbrat cap al poble de Bossòst, visible al fons de la vall, entre les branques dels vells arbres. Un parell de mallerengues carboneres refileaven dalt les capçades fosques dels pins negres, esvalotades i juganeres en l'aire primaveral.

Vaig veure el vell des de lluny, mentre m'apropava cap a l'entrada de la mina seguint el mateix camí que tants anys abans havien seguit les vagonetes que n'extreien el material. La majoria de les travesses i rails ja havien estat extrets per a recuperar-ne l'acer, però encara se'n podien distingir alguns trossos, encallats al terra com vaixells oxidats en un mar de pinassa i molsa. Em pensava que l'home dormia, i vaig apropar-me a l'entrada a poc a poc,

per no despertar-lo. No vaig ser prou silenciós. Quan vaig ser a prop, va obrir els ulls a poc a poc i, enlloc d'enfadar-se per haver-lo despertat, veient-me palplantat al camí em va somriure.

—Bon dia tingui —em va dir.

Tenia un somriure de pau al llavis, la cara immensament arrugada pel fred de vuitanta hiverns aranesos i uns ulls d'un blau càlid que evocaven el cel nítid de l'estiu.

Li vaig tornar la salutació, i ell amb un simple gest amb la mà esquerra em convidà a seure al banc al seu costat.

—Interessat per la geologia, oi? —em va preguntar mentre m'asseia-. No hi ha gaire gent que s'acosti per aquí dalt. Hi vinc sovint, sap? I normalment

només hi veig els ocells. I molt de tant en tant algun esquírol.

Tenia una veu dolça i suau, i parlava amb la tranquil·litat d'aquell que sap que no té pressa.

—Sap com es diu aquesta mina? —em va preguntar

Sí que ho sabia. Si era allà era perquè tenia ganes de veure què en quedava, d'aquella mítica mina. Havia estat una de les més importants de la Vall d'Aran.

—Sí, és la mina Victòria.

L'home em mirà de reüll i somrigué, com un mestre aprovant la resposta d'un alumne espavilat.

—Molt bé. I què més en sap, de la mina?

Sabia que havia començat a funcionar el 1907, i que s'hi havia excavat esferalerita i galena, de les quals s'obtenia zinc i plom. El zinc de la Vall d'Aran era tan abundant durant la primera meitat del segle XX que havia servit per a fixar el preu d'aquest metall a Europa. La companyia franco-belga que la gestionava produïa vuitanta tones diàries de mineral brut ja només al cap de cinc anys de funcionament. Fins i tot tenia un aeri que transportava el material fins a peu de carretera per portar-lo a refinar a França.

Li vaig explicar tot això i, mentre ho feia, l'home tancava els ulls i assentia lleugerament.

—S'ha estudiat bé la lliçó, eh? —va dir finalment quan vaig acabar.

Agafà el bastó amb la mà dreta i assenyalà l'entrada de la mina amb la punta.

—Darrere aquella fosca entrada hi ha molt més que totes aquestes dades —em va dir—. Rere aquella entrada no només hi havia una empresa o un negoci. Pot semblar només un forat, però dins aquelles pregoneses de la terra, hi havia una comunitat. Fins a cent cinquanta persones havien arribat a treballar-hi a la vegada, excavant la roca, transportant el material cap a la carretera o treballant als edificis exteriors... Encara en podrà veure alguna resta, si segueix el camí.

Ja havia vist aquelles ruïnes: la casa del capatàs i la dels miners, i fins i tot encara quedaven parts de la sala de màquines. El vell va continuar amb

Desferres de les instal·lacions de la mina Victòria

Esfalerita i galena i una galeria de la mina Victòria

veu nostàlgica:

—La mina era una empresa, sí senyor, però sobretot era un grup d'homes, agermanats pel projecte comú i per les dificultats de la feina. Un conjunt de germans d'eines que bregaven contra la terra per excavar les seves entranyes. Ferien la roca i aquesta els proporcionava la seva carn, el seu mineral. El metall era allà, i només s'havia d'extreure. Però, redéu si no era una feina dura! A l'estiu els mosquits podien matar-te viu si sorties cap a la bassa d'Arres, que hi ha just sobre la mina, i a l'interior l'aigua que en degotejava vessava per totes les esquerdes de la roca com si fos una teulada ruïnosa enmig d'una tempesta. I a l'hivern! Aquells hiverns interminables! La pedra glaçada s'enduria i les barrines tremolaven en ferir la roca, i l'alè es gelava en una boirina fantasmal il·luminada pels llums de carbur. Era una raça especial d'homes, aquella. Capaços de passar-se dies i nits senceres en l'obscuritat de les galeries, en la inseguretat de les precàries galeries, en els racons profunds de les cambres fosques.

El vell tenia la barbata recolzada sobre les mans, que subjectaven el mànec del bastó, i semblava parlar amb si mateix perdut en els records d'una època extingida. Va girar el cap i aixecant la vista em preguntà:

—Vol que li expliqui una història? És una història trista, l'adverteixo...

Li vaig dir que estaria encantat de sentir-la.

—Això va passar avui fa exactament

setanta anys. Molt abans que la mina tanqués el 1953 per falta de rendibilitat. Va passar als inicis, quan la mina encara no era tan gran, quan encara els homes hi anaven a treballar amb esclops, i quan encara hi havia infants que excavaven les galeries més petites.

“N'hi havia un, d'aquests vaillets, de cos fràgil, mancat d'aliment, de cara bruta de pols i cabells despentinats, que treballava allà amb els seus tres germans i el pare. Ell era el petit d'una família que treballava a la mina. Fins i tot la mare també treballava a l'empresa fent la bugada per a tots els miners. Quan arribava el vespre i el sol es colgava rere les muntanyes del Portillón, pare i fills sortien de la mina i es reunien amb la mare i baixaven caminant fins al poble. Vivien en una casa humil de pedra i teulat de pissarra, als afores de Bossòst. A l'exterior,

un safareig recollia aigua d'un rierol proper i els homes s'hi rentaven la pols acumulada abans d'entrar a casa. Eren pobres. Molt pobres. Però en aquella casa no hi havia ni un gram de pols ni de brutícia. Abans de sopar, una petita escudella i un rosegó de pa, acompanyat molt de tant en tant per una mica de carn, donaven gràcies a Déu per aquells aliments que rebien. Donaven gràcies per aquella casa i per aquella feina. I sobretot, donaven gràcies a Déu per mantenir-los units en la família.

“Eren una família molt ben avinguda, i a la feina s'entien gairebé sense necessitat de paraules. Per això el capatàs els feia treballar en grup, fent-los atacar les vetes més difícils. Mentre el pare excavava amb la màquina hidràulica el fons de la galeria, els tres fills grans l'ajudaven extraient la runa xretreta i reforçant el bigam de sosteniment. I el més petit dels germans, que amb deu anys encara no havia fet l'estirada, s'introduïa a la galeria estreta per canviar les eines de la barrina o per col·locar les càrregues d'explosiu amb més facilitat. Era una feina dura, mal pagada i perillosa. Però la família era treballadora, i eren considerats el millor equip dins la mina.

“Va succeir un matí de primavera. Havia estat plovent sense parar durant tota una setmana. Les goteres s'havien anat fent cada cop més i més grosses i eren pertot arreu. A cada escletxa de roca, un rajolí d'aigua en relliscava, brillant sota la llum dels

**Entrada de la mina Victòria.
A baix encara les vagonetes,**

fanals, negra com el petroli en la penombra. Estaven excavant una de les galeries més estretes, i era un pas delicat. La veta d'esferalerita pujava cap amunt, i si la seguien arribarien fins a la galeria Sacòsta, que només es trobava uns metres per sobre.

“El pare perforava la roca amb delicadesa, per no debilitar la pedra que l'aigua ja havia ajudat a descompondre. Els fills grans s'apressaven a reforçar el sostre amb l'ajuda de fustes i travesses. I el fill petit, percebent les dificultats del terreny i la tensió de la situació, s'ho mirava intranquil mossegant-se les ungles.

“Va ser l'aigua. O la roca. O potser les dues coses a la vegada. Dificilment s'arribarà a conèixer mai. Un dels travessers de subjecció va cedir al pes, just a l'últim tram de la galeria. L'espai va ressonar amb el tro de la caiguda de tones de pedra, la pols va envair fins els racons més oblidats de la galeria i la fosca es va estendre dins la mina. Va ser una esclavissada. Sobtada, precisa i cruel. Va atrapar els quatre germans i el pare, i els va deixar tancats en un cul de sac, oblidats de la mà de Déu com un criminal en una presó medieval. Eren vius, però enterrats en vida.

“Terroritzats, en la fosca profunda de la mina van pregar Déu. I Déu va semblar escoltar-los. Perquè quan el núvol de pols es començà a dipositar i els fanals frontals van començar a poder il·luminar alguna cosa, van veure que, seguint la veta de mineral, l'esclavissada havia creat un petit conducte cap amunt. Era estret i llarg com una xemeneia. La roca era inestable,

però conduïa directament a la galeria Sacòsta.

“—El menut, el menut, enfileu-hi primer el menut —cridà el pare. I el més petit dels germans, sense ni saber què estava passant, encara atordit pel so de l'esclavissada, va ser introduït pels seus germans en aquell passadís estret, i li van ordenar que pugés. El pujà, i pujà com un petit escura-xemeneies. S'enfilava amb les mans i amb els peus, i de tant en tant empenyia sense voler alguna pedra o algun roc, que baixava rodolant. El vailet sentia les veus dels altres miners, que cridaven desesperats des de la galeria superior, a l'extrem de la xemeneia. Veia la llum dels seus fanals, i distingia les cares de preocupació, fosques i polsegoses, que miraven cap avall. I també podia veure les cares dels seus germans i el seu pare, que des de sota veien esperançats la salvació. L'aigua amarava les parets de la xemeneia, i de tant en tant, el vailet rellicava per la paret un tros. Però es tornava a enfilear i seguia pujant i pujant. I pujà els últims metres. Arribà a la llibertat de Sacòsta amb els pulmons bullent de l'esforç i l'aire empolinat de pedra. Els miners el tragueren del forat i l'embolicaren amb una manta i, mentre li preguntaven què se n'havia fet de la resta de la seva família, el vailet es va quedar glaçat, rígid com la roca que trepitjaven. Perquè va sentir altre cop aquell soroll d'esclavissada. Apaivagat per la distància, no va ser tan fort com l'anterior, però en el seu cor aquell soroll va ser molt més terrible. Un núvol de pols negra s'enfilà per la

xemeneia i s'estengué per la galeria on era”.

Una lleugera nuvolada havia cobert el sol, i no sé si va ser per això o per la història que m'explicà el vell, que un calfred em va recórrer l'espinada. Ell seguia amb la barbata sobre les mans. Com una estàtua meditant. Es tornà a girar cap a mi.

—D'això avui en fa exactament setanta anys, sap? Quan finalment van poder arribar fins al fons de la galeria colgada, ja havien passat deu dies. Van trobar el pare i els tres fills, però eren morts, ofegats sense aire.

Vaig deixar passar uns moments de silenci. Un moment de cementiri. Esmorteït per la llunyania i el teixit espès del bosc, ens va arribar el so de dues campanades de l'església de Bossòst. El vell va mirar-se el rellotge per comprovar l'hora.

—Se'm fa tard i m'esperen a casa a dinar. Avui han vingut els quatre fills amb tots els nêts, sap?

El vell es va aixecar ajudant-se del bastó. Al seu costat al banc hi vaig veure un ram de flors silvestres.

—Què li va passar a aquell nen? —li vaig preguntar abans no marxés.

Sense respondre, va agafar el ram i apropant-se a l'entrada de la mina, es va ajupir amb dificultat i el deixà sobre el terra de roca viva amb cura.

Tornà enrere i, en passar pel costat del banc des d'on jo me'l mirava encara interrogant, es girà i amb llàgrimes als ulls, va dir:

—Jo sóc aquell nen.

A poc a poc, marcant cada pesada passa amb el bastó, baixà cap al poble.

BONES FESTES

DOS MÉS DOS

MENJARS PREPARATS
POLLASTRES A L'AST. VINS I CAVES
XARCUTERIA SELECTA

Navarra, 100. Tel. 93 555 14 82
EL MASNOU

Auto-servei

Mar-Blau

ALIMENTACIÓ · XARCUTERIA
FRUITERIA

Lluís Millet, 102. · Tel 93 555 28 45
El Masnou

Perruqueria
CrisAnd

Horari:
Dilluns tancat

De dimarts a dijous: de 9.30 a 13.30 de 15.30 a 19.30

Divendres: de 9.30 a 19.30 (no tanquem al migdia)

Dissabtes: de 9 a 14

Lluís Millet, 119 · Tel 93 555 38 48 · 08320 El Masnou

Mobles de jardí i
complements.
Pèrgoles.
Jardineres.
Casetes. Tendals

Lluís Millet, 77 · 93 555 06 39
monten23@hotmail.com
www.pergolasmonten.com

el celler del mar

selecció de vins, caves i licors, vins al detall

**GRAN ASSORTIT DE VINS I CAVES
PER A LES VOSTRES FESTES**

Àngel Guimerà, 12 baixos (Camí Ral) Tel. 93 540 29 53 El Masnou

Xarel·lo

VINS, CAVES, LICORS
I UNA MICA DE TOT

Àngel Guimerà, 30
Tel. 93 555 21 41
08328 ALELLA

VINS D'ALELLA
SERVEI A DOMICILI

Can Mai Tanquis

XARCUTERIA - VINS - CAVES - PLATS PREPARATS

Sant Felip, 13 93 555 62 75

Mercaservei
FRUITES I VERDURES

Servei a domicili

Fontanills, 59 · Tel 93 555 32 32 · El Masnou

ISABEL I NEUS

TEIXITS - MERCERIA
TALLER D'ARRANJAMENTS

El regal de Nadal.

Mocadors, guants, bufandes,
pijames, bates.

Fontanills, 2 · Tel 93 540 26 19

L'INDEPENDENTISME A CATALUNYA

Per Al Masnou Decidim

Traducció lliure al català d'un escrit en castellà aparegut a La Vanguardia el 3 d'agost del 2010 i signat per David Garcia. Es pot llegir a Internet.

L'augment de l'independentisme a Catalunya no és casual i tampoc respon a una sèrie de circumstàncies que no es puguin explicar.

Mentre l'independentisme de sempre respon a una qüestió identitària podríem dir que, i no m'equivocaria, que l'independentisme d'avui, el del segle XXI, és transversal, plural, cívic, respectuós i sobretot democràtic, i és per aquesta raó que cada cop hi ha més gent que s'atreveix a proclamar-lo i a proclamar-s'hi. L'independentisme català creix perquè les raons per assolir un nou estat sobirà són moltes i molt diverses; l'economia, la supervivència cultural, l'aprofundiment a un nivell democràtic, el dret universal que tenen els pobles per a decidir el seu futur, les qüestions històriques, els greuges comparatius amb Espanya, la voluntat de viure millor, etc. Per això i perquè l'actitud de l'estat espanyol cap a Catalunya és i ha sigut sempre nefasta fa que els catalans se sentin deslligats d'una Espanya monollengua i centralista. Per contra l'espanyolisme o unionisme a Catalunya només té la dèria de dir que tots som espanyols, però més enllà no té cap argument que justifiqui l'actual dependència de Catalunya amb Espanya. I aquí, encara que la qüestió econòmica sigui poc engrescadora o romàntica, és on rau la vertadera qüestió de tot plegat. A l'hora de passar comptes és on es veu d'una manera clara i simple la política colonial que fomenta l'Espanya constitucional cap a Catalunya.

Perquè, si deixem les qüestions identitàries culturals o històriques a un costat i ens centrem amb el dia a dia, **qui pot argumentar** l'espòli que patim els catalans independentment de si ens sentim catalans o espanyols?

Qui pot defensar, per patriotisme espanyol, que Espanya robi a Catalunya 60 milions d'euros al dia a partir del dèficit fiscal?

Qui pot argumentar que els estudiants catalans rebin només el 5% de totes les beques de l'estat i els madrilenys en rebin el 58%?

Qui no voldria que la renta per càpita dels catalans augmentés en uns 2400 € a l'any si tinguéssim seguretat social pròpia?

Qui pot discutir que el Ministerio de Cultura faci una despesa anual per cada espanyol de 47€ i de 5€ per a cada català?

Qui, per ser espanyol, viatjaria amb el 40% dels trens construïts per l'estat durant la dècada dels 70, que ja es consideren obsolets i que encara circulen per Catalunya, mentre que a Madrid només ho fan el 4%?

Qui no voldria veure el seu país set vegades més ric com va dir el premi Nobel d'Economia a la UB el passat mes de maig?

Qui, per mantenir-se unit a l'estat espanyol, defensaria que un de cada tres anys el Ministerio de Fomento no inverteixi res de res a Catalunya?

Quin català, que se senti espanyol, vol pertànyer a una regió que és la que pateix més dèficit del món per part del seu govern 20.000 000 000 d'euros (11% del PIB). Realment compensa pertànyer a la monarquia espanyola?

Quin català, encara que hagi nascut a Espanya, pot tolerar que per cada 12,7 milions d'euros que s'inverteixen a l'aeroport del Prat se n'inverteixen 300 a Barajas?

Quin espanyolista que viu a Catalunya pot veure amb bons ulls que entre 1985 i el 2005 només s'hagin construït a casa nostra 20 km d'autovies mentre que a Madrid se n'hagin fet, en el mateix període de temps, prop de 900 km?

Per defensar la unitat dels pobles de la península es pot acceptar i no protestar quan a Catalunya només s'inverteix una mitjana del 12% del PIB anual d'Espanya tot i aportar-hi el

22% del PIB espanyol?

No t'has de sentir estafat si, per exemple, amb l'AVE a Catalunya, l'estat espanyol va invertir 316€ per català, però al mateix any en va invertir 1.198 € per andalús, 894 € per madrileny, 574 € per aragonès i 407 € per manxec?

Per mantenir un sentiment hispànic justifica pagar peatges i més peatges?

S'ha de ser estúpid per defensar la dependència de Catalunya amb Espanya deixant de banda de si ens sentim espanyols o catalans o si som o no de la Roja. La veritat és que estem perdent una oportunitat única de viure millor i, per si no ens ho plantequem, com a humans és el nostre deure deixar el món una mica millor per als nostres fills. Francament és una estupidesa i una contradicció. Aquells que se senten tan espanyols acceptarien que el greuge fos al revés?

Espanya és un mal negoci a nivell cultural, però sobretot a nivell econòmic i ho és perquè tractar Catalunya com una colònia forma part de la seva manera de ser i ella no hi pot fer més. **Per això li hem de dir adéu.**

BON NADAL'10 Camí Ral

COLOMÉ

TOT PER A LA TEVA MASCOTA

www.cancolome.com

Av. Kennedy s/n · 93 555 97 04
El Masnou
info@cancolome.com

Car Basomba

Més de 100 ANYS

Regales
Joguines
Calçats

PRAT DE LA RIBA, 73
T. 93 555 08 79

eino d'escola

SERVEIS
AL MÓN DE
L'EDUCACIÓ

PRAT DE LA RIBA, 52
T. 93 540 39 90

Frankfurt
Parera

Al migdia menú
Comandes per telèfon
i a domicili

Prat de la Riba, 98
93 555 78 94

RESTAURANT

1942

PRAT DE LA RIBA, 9
T. 93 555 20 03 - 75 11

Nova adreça

Fontanills 18

• loga per a tothom
• Teràpies personalitzades
• Tai-chi

Fontanills, 18 (Antiga consulta Dr. Calvo)
675 580 800 • 93 540 93 15

Merceria
Romeu

Joguines
Regals
Complements

PRAT DE LA RIBA, 32
T. 93 555 23 70

MÉS DE 25 ANYS

assessors
nàutics

- Matrícules
- Canvi de propietat
- Certificats de navegabilitat
- Renovació i tramitació de títols nàutics

Port Esportiu Local 28
93 540 46 56
www.mrasesoresnauticos.com
Correu: info@mrasesoresnauticos.com

Mas Vell

Amb la cuina popular

RESTAURANT
PIZZERIA

Barcelona, 2 · 93 555 02 01
El Masnou

immoMasnou

Pl. de la Llibertat, 14
93 540 50 07

www.immomasnou.com
visiteu-nos
info@immomasnou.com

JORDI

REPARACIÓ DE TOTA MENA DE
CALÇAT, BOSSES I MOTXILLES

Pl. de la Llibertat, 3
T. 93 555 43 43

LA XIXONENCA

ELS TORRONS
DE SEMPRE

BARCELONA, 11
T. 93 555 02 96

Bones Festes

òptica
el masnou

Av. Joan XXIII, 39

El Masnou 93 540 30 81

Val per **35€** de descompte en ulleres de sol de totes les marques*

Descompte per a ulleres de sol a partir de 100€. No acumulable a altres ofertes. Valid fins 31.12.2011

Bon Nadal

NÚRIA FLÓ

DECORACIÓ - INTERIORISME

CORTINES · ESTORS · VÀNOVES · EDREDONS · CATIFES · TAPISSERIES

Decoració:

Mestres Villà, 33,
93 555 02 40

Interiorisme:

St. Miquel, 15,
93 540 10 25

El Masnou

EL MASNOU

serveis

SERVEIS DE
NETEJA I
DE MISSATGERS

Bones Festes de Nadal

93 555 76 61
609 72 65 16

Finques Puig S L

Serveis immobiliaris en general

Administració i venda de pisos,
cases, terrenys i rústiques.

Propietat horitzontal. Assessoria jurídica.

Mn. J. Verdaguer, 14 · 93 555 10 60 / 17 61 · info@finquespuig.net · el Msn

www.canrac.com

Comandes fins al 18

93 555 16 64 Mestres Villà, 101, el Masnou

Elaboració pròpia

ARMERIA I PESCA

www.lamic.net

Mil idees per regalar en aquestes festes

Mataró

Sant Antoni, 27
08301
93 796 14 25

Arenys de Mar

Platja de Cassà, 54, 62
08350
93 792 07 99

El Masnou

Mn. Jacint Verdaguer. 20
08320
93 555 20 07

Presentant aquest
anunci tindrà un
10% de descompte

TOTA MENA D'ESQUERS, TRAMITACIÓ DE PERMISOS, LICÈNCIA DE CAÇA I PESCA, TALLER DE REPARACIÓ. ARCS ESPORTIUS I DE CAÇA, COMPLEMENTES I MATERIALS PER AL MAR I LA MUNTANYA.

PASSAR COMPTES

Per *Jaume Boadella*

Mentre pelava patates, la Marta rumiava què podia preparar per celebrar el proper aniversari de l'avi. En feia 92, Déu n'hi do, pensà. A la Marta, com a tantes dones, li agradaven les trobades familiars, veure'ls tots bé, somrients, feliços... i no li recaven esforços per acomplir aquests objectius. És clar que l'avi o, més ben dit, el seu pare, era absent a tota manifestació. Ell vivia en el seu món amb la seva inseparable Olivetti Lexicon. L'avi havia anat desconnectant-se progressivament d'aquest món; un dia per la pèrdua gairebé total de l'oïda; un altre, era el torn de la vista, i la parla ja feia anys que era un xiulet. Com a antic funcionari de Correus, secció Telègrafs, sempre li havia agradat la comunicació escrita. Ara, però, jeia, jeia permanent al llit privat de moviment de mig cos avall.

Cada matí, quan la Marta ja havia acomiadat el seu marit i s'havia endreçat ella mateixa, s'ocupava de l'avi. La higiene corporal, incorporar-lo per a esmorzar..., en fi totes aquestes tasques que pacientment tantes dones fan amorosament. Un cop esmorzat, li plantificava una tauleta de llit al damunt de les cuixes i, al damunt de tot, la Lexicon 80. L'avi començava a teclejar lentament.

La Marta i el seu marit havien fet intents de substituir la màquina d'escriure per un ordinador, però havia estat inútil i desconcertant per a l'avi, ja que s'alterava fins a l'extrem que la sang li pujava al cap. La Marta tenia la teoria que el clic-clac de les tecles el calmava i el mantenia actiu. Això, però, tenia un greu inconvenient: la incomunicació; no hi havia qui interpretés el que escrivia. Les raons eren diverses. Per començar, ja feia anys que no trobaven recanvi per a la cinta entintada; la cinta era una

veta esfilagarsada i seca, que restava immòbil al rodet esquerra de la màquina. La Marta havia superat aquest petit inconvenient muntant fulls, original i còpia, intercalant paper de carbó. Amb els anys, però, el text de la còpia carbó havia esdevingut críptic; l'avi amb la seva demència i manca de visió no se'n recordava de la posició de les tecles. Encara més, la palanca de canvi de línia només s'accionava de tant en tant i el text sortia trinxat.

La Marta no desesperava; cada matí li'n canviava els fulls amb l'esperança d'una millora que els permetés dir-se almenys "Bon dia". Un cop endreçat l'avi, li feia un petó i quatre carícies i es posava a fer les feines de la casa, com ara, a la cuina rumiant el dinar d'aniversari, acompanyada de la monotonia dels clics i clacs de les tecles. Una interrupció d'aquesta cadència l'alertava. Esperava uns minuts abans d'anar-hi, ja que era habitual que fiqués el dit anular entre la lletra essa i la de, o el dit petit entre la lletra ela i la pe. La tornada a la normalitat seguia en breus instants quan l'avi aconseguia retirar-ne els dits atrapats. L'avi era sord de paraula, però no de sorollets estridents, com ara els tocs dels quarts del rellotge del menjador, que l'estimulaven i

acceleraven, talment com si fos un marcapassos, i tot tornava a la normalitat.

Aquell matí l'espera del tecleig s'allargava massa; la Marta s'ensumava alguna cosa, ni quarts ni hores havien fet efecte. Segur que l'havia atabalat l'esbojarrat del Martí, el veí llicenciat de la Marina, i ara de permís, que havia estat copejant el vidre de la finestra del celobert. Quina barra la del Martí emulant el sorollets de l'avi! Quina manca de respecte i poca paciència per a la gent gran si; fins i tot l'avi s'aturava quan en Martí tocava, en senyal de respecte. Quan el trobés per l'escala li cantaria les quaranta. S'eixugà les mans al davantal disposada a atendre l'avi, quan trucaren a la porta. Era en Martí, que eufòric esclatava:

– *Ho he aconseguit!*

– *És clar, has aconseguit empenyar-nos a tots!* –va replicar la Marta.

– *No, no..., entendre'!*

– *A qui?*

– *Al seu pare, dona! Ell es comunica en Morse, encara que amb interrupcions i errades...*

– *Què dius...?* –digué la Marta, i afegí tot seguit i amb veu tremolosa:

– *I... de què... heu parlat?*

– *De futbol! Preguntava si en Reichach havia fet algun gol al Madrid...*

La Marta ja no se l'escoltava, corria desesperada pel passadís

mentre en Martí li explicava tots els detalls. Recordava que els vells tenen més facilitat per les coses del seu passat remot que del present. I si aquell antic empleat de Correus, secció Telègrafs, havia intentat explicar-se aquells anys? L'estat d'ànim de la Marta era com de comiat definitiu, ara o mai, parla o calla, perdona o carrega amb el pes per sempre. El vell estava abocat damunt la màquina. El seu respir ventava els filats de la cinta d'escriure que, fent-li pessigolles al coll, el mantenien en vida. La Marta començà a repicar

amb l'anell el marc metàl·lic del llit amb el seu Morse improvisat, amb l'esperança que el pare l'entendria, mentre cridava sanglotant:

– Pare, et perdono per allò..., perdona'm pel tracte quan et vaig menystenir, t'estimo, pare!...

En Martí, més pràctic que la Marta, copejà el dors de la mà esquerra transcrivint el missatge. El vell va reaccionar i començà a tornar el missatge pausadament, al palmell del Martí, com si toqués a morts:

– Gràciex..., jo tambestim..., sempre mas estimt qan em besaves icarícies valn més que 1000 para-

les..., l'avi expirava...

Cada cop que en Martí tornava de permís, copejava els vidres del celobert. La Marta li dedicava el seu millor somris, que només és possible quan has passat comptes i has fet net, i li preparava un pastís de poma, que tant li agradava. D'aquella experiència en Martí també n'estava d'agraït, ja que havia après, que els deutes i els greuges, millor pagar-los com més aviat millor i en aquest món i no l'altre, i dels greuges, per si les mosques, convenia ser generós i afegir-hi la torna.

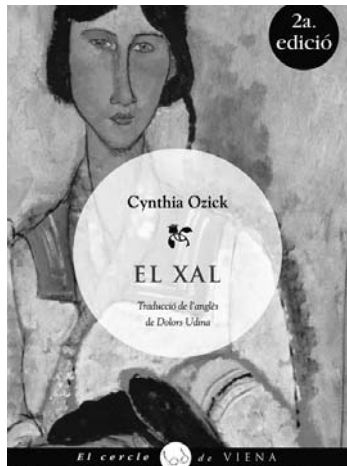
Parlem de llibres

Per Pere Martí i Bertran

Metàfores del dolor i de l'horror

Gràcies a Viena Edicions i a la magnífica traducció de Dolors Udina, des d'aquest any podem començar a llegir en català l'elaborada prosa de l'escriptora nord-americana Cynthia Ozick (Nova York, 1928), i ho podem fer amb dues narracions breus que comparteixen personatges i, doncs, formen una unitat, i que sens dubte són de les més emblemàtiques de l'autora: *El xal* (1980) i *Rosa* (1983), guardonades amb el premi O. Henry de narrativa breu del 1981 i 1984, respectivament (1). Els dos textos tenen com a personatges centrals tres dones poloneses: la Rosa Lublin, la protagonista, la Magda, la seva filla morta en un camp d'extermini nazi, i la seva neboda Stella. A la primera narració, molt breu (vuit pàgines i mitja), com perquè ho puguem suportar, hi trobem tot l'horror dels camps d'extermini amb breus descripcions, comparacions, metàfores, paradoxes... escruixidores, punyents, doloroses: "La Magda era muda. Mai no plorava. La Rosa l'amagava en els barracots, sota el xal, però sabia que un dia algú la delataria; o que un dia algú, potser fins i tot l'Stella, li robaria la Magda per menjar-se-la." (p. 14).

A la segona narració, trenta anys ben bons després, trobem les dues super-

vivents, la Rosa i l'Stella, instal·lades als Estats Units, la tieta a Florida i la neboda a Nova York, separades perquè totes dues tenen concepcions ben diferents de la vida: l'Stella intenta fer-se un futur en què el passat no tingui ni una ombra, en què l'oblit li permeti de viure i, doncs, s'integra tant com pot, començant per l'idioma; la Rosa, en canvi, viu aferrada al que ella anomena *el durant*, els anys del camp: "Abans és un somni. Després és una broma. Només queda el durant. I dir-ne vida és una mentida." (p. 74-75). Per això s'agafa a l'únic que li queda d'aquells anys, el xal amb què amagava la Magda, i es fa un present més o

menys a mida, en el qual fins i tot troba un lloc per a la seva Magda, convertida ja en una metgessa casada amb un metge novayorkès (p. 47-48). Per això no s'integra ni laboralment (la destrucció de la botiga d'antiguitats que va regentar durant un cert temps n'és el millor exemple), ni lingüísticament (p. 53, 58, 87...), ni emocionalment (la seva relació amb en Persky, per exemple).

I tot això no ho havíem vist o llegit abans?, potser es deu preguntar més d'un lector. Potser sí, potser sí que l'anomenada literatura de l'holocaust ens ha ofert altres Roses, altres Magdes, altres Stelles, però Cynthia Ozick, com sempre han fet els grans literats, troba una manera personal i nova de presentar-nos-les. Aquest és el seu mèrit principal: la seva prosa, el seu estil, la seva llengua. Flavia Company, en una crítica que va fer de l'obra al suplement de cultura *Quadern* (20-5-10), del diari *El País*, ho deixa ben clar: "Narrativa sense concessions, literatura escrita frase a frase, esculpida per una exigència artística poc comuna, aquesta petita gran obra resulta una magnífica carta de presentació per a una autora que mereix la més seriosa atenció." Llegiu-la, que no us en penedireu, malgrat que hi patireu, us ho asseguro.

(1) Ozick, Cynthia. *El xal*. Viena Edicions (Col·lecció: "El cercle de Viena", 17). Barcelona, 2010. 91 pàgines.

IL·LUMINACIÓ

Tenim tota mena de material elèctric.
Especialistes en Led's, il·luminació interior, exterior, decorativa i industrial.

Aquest Nadal il·lumina la teva llar al millor preu i baix consum.

J.F. Kennedy, 20-22 nau A (cantonada amb el Camí del Mig) 93 540 33 47 el Masnou
www.mosiluminacion.com · comercial@mosiluminacion.com

MICHELIN

VREDESTEIN

Jaume Estragués

Equilibrat electrònic · Alineació de direcció

Av. Joan XXIII, 28. T. 93 555 53 03

Mobles Vilalta
PRIMERA CASA AL MASNOU
Pere Grau 12-14. Tel 93 555 18 60

Bon Nadal

**PROMOCIONS
BOLART SL**
Construcció
i reparació d'obres

Joan Llampalles, 17. El Masnou Tel. i Fax: 93 540 04 13

MIQUEL VINARDELL I BOLART

INSTAL·LACIONS
D'AIGUA, GAS I
ELECTRICITAT
93 555 45 01 · 555 36 91

Ceigrup
Immobiliàries

FINQUES MESLLOC

LLIGOÑA CAYETANO

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou - www.meslloc.com

T/ 93.555.69.03

JOAN

Flors i plantes

Navarra, 100
el Masnou
93 555 79 34
info@florsjoan.com

ARBRES DE NADAL · POINSÈTIES
GUARNIMENTS FIGURES DE PESSEBRE
LLUMS · Regalem loteria núm. **20921**

www.florsjoan.com

La teva floristeria a **internet**

Informació: info@florsjoan.com

flor de maig

centre de salut i bellesa
Hi trobaràs el teu equilibri

PROMOCIÓ DE NADAL

Menú estima't **59€**

PROMOCIÓ HIVERN

Depilació + neteja de cutis **50€**

Primer de Maig, 20 el Masnou 93 540 46 11

www.flordemaig.net

La cuina de l'Antònia

POLLASTRE BRASEJAT AMB SALSA DE RAÏM NEGRE

Ingredients per a 4 persones:

4 pits de pollastre sense os, 1 gra d'all, 4 cebes, Raïm negre, Sal, oli d'oliva i brou d'aviram

Elaboració:

1. Segellem els pits de pollastre, tallats no gaire fins, per ambdós costats, en una paella amb una mica d'oli d'oliva i ho apartem.
2. En la mateixa paella, hi cuinem la ceba tallada a la juliana fins que quedi transparent. Hi afegim el pollastre i ho deixem coure, sense deixar de remenar-ho, fins que la ceba quedi caramel·litzada.
3. Hi afegim una mica de brou i ho deixem a foc lent uns quinze minuts.
4. En una olla a part, hi posarem el raïm i el farem bullir amb aigua i sal fins que es quedi cuit.
5. Ho escorrem tot bé, ho triturarem i ho colem amb un colador xinès per obtenir-ne la salsa de raïm.
6. Per servir-ho, posem les peces de pollastre acompanyades de la ceba i ho banyem amb la salsa.

Un plat fàcil i ràpid per a una revetlla de
Cap d'Any genial!

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Badalona, Canonge Baranera, 75 · 93 384 43 51
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Per Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com) i M. Josep R. Lucas (gràfics)

El temps i el moviment

[Dear Lluïsa, estimada Lluïsa (Cunillé; Badalona, 1961): moltes felicitats per haver obtingut amb l'obra *El temps*, aquest novembre del 2010, el premi més prestigiós d'escriptura teatral que tenim al nostre país: el Premi Born de Teatre. Habilidadosa i particular, orfebre de moments de silenci i filadora de diàlegs succints a les obres de teatre, sempre tinc al cervell les teves frases, belles, memorables, de *Barcelona: mapa d'ombres*. Recordo que hi dius: «les ombres es van movent amb el sol, no estan mai quietes» (2006: 61). La frase, extrapolable, ens podria servir per parlar dels records, dels indesitjables, del dolor, o... fins i tot dels polítics a qui haurem hagut de votar el passat però recent 28 de novembre. Una ombra bona pot ser-nos útil contra un sol dolent i centralista a qui molesta el clarobscur i la paleta cromàtica multiforme.

Dit això, seguim amb la nostra habitual carta de suggeriments. De tal manera, fins al 12 de desembre continuen les representacions del text *Sopar amb batalla* de **Jordi Casanovas** al **Versus Teatre**. Aquest mateix dia finalitzen també les funcions d'una reposició ben interessant: *Alicia ja no viu aquí* (La dona a Espanya 1939-1981) al

Tantarantana Teatre. La tasca de recuperació històrica del tàndem **Pablo Ley** i **Josep Galindo** cada dia esdevé més imprescindible i rotundament més elogiable. També diu adéu-siau aquest dia 12 la *Gata sobre teulada de zinc calenta* del **Teatre Lliure de Gràcia**.

Tot el mes, l'obra *Agost*, de Tracy Letts, que ha dirigit **Sergi Belbel**, ens delecta a la Sala Gran del nostre **Teatre Nacional**. Només dos dies (14 i 15 de desembre), però, *Futuros difuntos* (cia. **La Zaranda**), un grup amb un llenguatge i estètica propers a Kantor, aterrarà al **Teatre Lliure de Montjuïc**. També pocs dies és **Krystian Lupa** a la ciutat (*Fin de partida*, de Samuel Beckett, dies 15 al 19), al Teatre Lliure de Gràcia.

Un bon regal que s'avança un xic a la vigília de Nadal el constitueix una entrada per a l'*Othello* de Shakespeare, d'importació, que el **Teatre Lliure de Montjuïc** hi programa els dies 21 i 22 de desembre: en signa la direcció escènica Thomas **Ostermeier**. Poc després, el Ballet estatal rus de Rostov presentarà al **Teatre Coliseum** dos espectacles (a partir de Txaiovski: *El llac dels cignes* (dies 22-26), de 1876, i *El trencaous* (dies 27 de desembre al 2 de gener), de 1892. Regalem-nos també els dimecres al Círcol Maldà: el (gran) actor **Òscar Intente** a partir de **George Steiner** (París, 1929) hi articula *La idea d'Europa*.

Definitivament el moviment (el qüestionament), a les urnes i a les nostres vides, és l'única via. Bon any 2011 a tothom: mortals, semidéus i semiressuscitats.

AGRUPACIÓ SARDANISTA EL MASNOU 40è ANIVERSARI

El passat dia 1 de novembre l'Agrupació Sardanista va celebrar els 40 anys d'entitat i ho va fer amb una ballada de sardanes a la Plaça d'Ocata amb la Cobla Jovenívola de Sabadell. A la mitja part hi va haver un refrigeri perquè tots els assistents poguessin celebrar l'aniversari amb nosaltres.

Seguidament es va retre homenatge a la compositora de sardanes manresana, Dolors Viladrich i Pascual, que morí el 16 d'octubre d'un infart a l'Aplec de l'Escala mentre ballava sar-

danes. La plaça es va omplir de socis i sardanistes de la vila i amics vinguts d'altres indrets; hi havia gent de Tarragona, de Manresa, i de pobles del nostre entorn. També hi va assistir Sigfrid Galbany, compositor de sardanes i guanyador del concurs "La sardana de

l'any".

Volem agrair a tothom la assistència a l'aniversari de l'Agrupació.

Fem saber que l'Agrupació Sardanista és a Facebook des del passat mes d'octubre, i ja té 200 amics.

La junta

Propera ballada

19 de desembre a les 12 a la Plaça d'Ocata
amb la Cobla LA BLANES

CORAL XABEC DOS CONCERTS DE NADAL

(A BENEFICI DE LA MARATÓ DE TV3)

Repertori de nadales tradicionals i selecció de Mozart i Händel,
amb acompanyament d'orquestra. Direcció de Montserrat Llagostera.

Dissabte 18 de desembre a les 22 • Diumenge 19 de desembre a les 18.30

Lloc: ESCOLA BLANC DE GUIX (Antiga Catequística), Buenos Aires, 20.

Nota important:

A causa de les limitacions d'aforament, serà imprescindible disposar d'invitacions, que es podran recollir prèviament al local social de *Gent del Masnou* (feiners de 18 a 20.30 i festius de 12 a 14) fins que s'acabin les places disponibles.

La punta de la llengua (19)

Per Esteve Pujol i Pons

Puntualitzem, per Nadal, unes quantes expressions:

El premi gros de la Rifa de Nadal es diu **LA GROSSA**.

El dia 24 de desembre és la **VIGÍLIA DE NADAL**. No l'anomenem de cap més manera.

La nit del 24 al 25 de desembre és **LA NIT DE NADAL**; nosaltres no parlem ni de nits bones ni de nits velles!

Del dia 31 de desembre, en diem la **VIGÍLIA DE CAP D'ANY** i el **DIA DE L'HOME DELS NASSOS** i també **DIA DE SANT SILVESTRE**.

La nit del 31 de desembre a l'1 de gener és la **NIT DE CAP D'ANY** i hi celebrem la **REVEL·LADA DE CAP D'ANY**. El dia 1 de gener és **CAP D'ANY** o **NINOU**.

La nit del 5 al 6 de gener és **LA NIT DE REIS**.

I, de la desfilada dels Mags d'Orient, en diem la **CAVALCADA**. I, als Reis, els anomenem **MELCIOR**, **GASPAR** i **BALTASAR** (si no sou valencians, digueu aquests tres noms sense la R final).

Les cançons tradicionals durant aquests dies s'anomenen **NADALES** o **VILLANCETS**, o simplement **CANÇONS DE NADAL** o **CANÇONS NADALENQUES**.

Dels versos típics, també en diem **NADALES**; i la que recitem a l'hora del **DINAR DE NADAL**, l'anomenem **DÈCIMA DE NADAL**.

La propina que es dona en els dies nadalencs es diu **ESTRENA** o **ESTRENES**.

Quan parlem de Nadal no en diem pas **ELS NADALS**, així en plural, sinó sempre **NADAL** o **EL NADAL**, en singular. P.ex., celebrem el Nadal, us felicitem el Nadal, us desitgem un bon Nadal, per Nadal serem a casa, Nadal és una festa molt bonica... (No diem pas ***AQUEST ANY PASSAREM ELS NADALS A CASA**).

Com tots els nadons, el Nen Jesús porta **BOLQUERS**, no pas ***PANYALS**, ni molt menys ***PENYALS** (si anés faixat amb *penyals*, que vol dir pedres grosses, roques, rocs... segurament li farien molt de mal, pobret!). I dorm en un **BRESSOL** (el mot ***CUNA** no existeix en català).

De la beguda escumosa tan típica de Nadal, en podem continuar dient **XAMPANY**, així ho reconeix el Diccionari de la Llengua Catalana (si ompliu un albarà comercial, vigileu-ne la procedència geogràfica per anomenar-la correctament i que no us busquin les pessigolles).

h o b e r f a
n o c r e a n t a s t i c i A
f a s t i o s a m b a r d a r
c o l a m b o

Ve de la pàg. 7

Catalunya: el tenen a les mans. Que entenguin que no només el cap és el que fa que el nostre cos funcioni.

Endavant, sempre endavant.

Lluís Valls i Mari

PASSEIG DE MAR

L'estat del passeig de mar és precari i galdós. Al llarg del seu recorregut es poden veure papereres partides per la meitat i fanals trencats amb els monyons embolicats amb bosses de les

escombraries.

Però encara són pitjors els sots, que van dels 40 cm de fondària als 5 m.

Precisament entre el baixador del carrer Brasil i el de la riera de Teià es poden comptar 142 sots, que s'omplen d'aigua quan plou.

També van robar el tauló de fer abdominals i encara no

ha estat tornat a posar, malgrat que el feien servir força. I no diguem res dels rètols indicadors, que estan completament guixats!

Tot això ho podrien corroborar fàcilment els de manteniment si no fos perquè fan unes llargues, llargues vacances.

M. Valldeperas Roig

FINQUES
Abelló

ROMÀ FABRA, 22
93 540 25 95

CARNISSERIA
Can Ventura
VEDELLA
XAI
PORC
POLLASTRE
EMBOTITS

ROMÀ FABRA, 18
93 555 73 95

STOCKS BY YUPPI
**Primeres
marques
amb des-
comptes
de 70%
i 80%**

Flos i Calcat, 41
93 540 94 45
outlet@yuppi1974.com

Venda, lloguer
i reparació
de maquinà-
ria per a la
construcció
i el bricolatge

MOTORCAS
Ja no som a Flos i Calcat.
Ara estem al polígon La Bòbila.
Garrofers, 5 (Pont de Teià)
93 540 17 89

s.i.m.
INFORMÀTICA

Servei tècnic a taller i domicili
Recuperació de dades

**En la compra d'un
ordinador et regalem
l'antivirus**

Roman Fabra, 17
TEL. 93 555 14 51

PIZZA LAND-PARK

Pizzas, entrepans i menús
SERVEI A DOMICILI

**PROPERA INAUGURACIÓ
D'UN NOU ESPAI JUVENIL
PLAYSTATION I BILLAR**

Roger de Flor, 38
93 540 22 33
www.pizzalandpark.com

EL SECTOR COMERCIAL DE LA PLAÇA

Bon Nadal

**NAVARRA, FLOS I CALCAT, FRANCESC
ROGER DE FLOR, ROMÀ FABRA, CRIS
JOAN LLAMPALLES, PTOR. DOMÈNI
TORRENT VALLMORA**

XIC
VINT ANYS

ANIVERSARI 10+4%

ESTILISTES CANINS I FELINS
TOT PER A LA TEVA MASCOTA
Passeig Roman Fabra, 19
El Masnou 93 540 37 93
www.xicmasnou.com

MODA ÍNTIMA
HOME DONA

Pina

LLENCERIA - COTILLERIA

FRANCESC MACIÀ, 30
93 540 16 32

Marcés

VENIU A
COMPROVAR LA
NOSTRA ÀMPLIA
GAMMA EN MARCS I
MIRALLS

Pintor Domènec, 3
Tel. 93 540 33 39

SERRALLERIA D'ALUMINI
ALUMINIOS
MASNOU,SL

Especialistes en
aparatadors
Fabricació pròpia
Finestres abatibles
Portes i finestres lacades en
tots els colors i imitacions de fusta
Tanques i vidres de
seguretat per a tot tipus
de portes i finestres

EXPOSICIÓ I VENDA
Navarra, 14 · 93 555 37 78
El Masnou

FARMASNOU
PARAFARMÀCIA

ROMÀ FABRA, 19-A
93 555 19 46
www.farmasnou.com

Jufran'S
PERRUQUERIA HOME-DONA

Hem canviat
d'imatge. Si tu
també vols
fer-ho, vine i
t'assessorarem.

C/ Itàlia, 23
93 555 20 22

VENTURA
ADVOCAT

Dret civil i penal
Arrendaments
Matrimonial
Accidents de trànsit
Reclamacions diverses

ITÀLIA, 21, 1r 1a
93 209 39 98

marky's
joguines

la teva nova botiga
de joguines
al Masnou

ITÀLIA, 29
93 555 45 81

Manyanys des de
1945

FLOS I CALCAT, 17 · L 5
93 540 26 39

**Bugaderia
Tintoreria**

FLOS I CALCAT, 17 · L 4
93 540 35 74

marenyveterinària

Flos i Calcat, 53
93 555 18 81 (urg.24h)

Horari: de dill. a div.
de 10.00 a 20.30;
diss. de 10.00 a 14.00

Centre de
podologia
ANTEM

Horari: de dill. a div.
de 9,30 a 13
i de 15,30 a 19
dissabte de 9 a 13
dimarts tancat

Flos i Calcat, 61
93 540 38 36 · 618 61 11 86

NOVA US DESITJA

10

**MACIÀ, ITÀLIA,
STÒFOL COLOM,
ECH FERRER I**

Productes ecològics.
Fruites i verdures de
temporada

Navarra, 21- 93 555 31 66
el Masnou
botiga@totbio.com
www.totbio.com

Servei a domicili.

CARRAU
Banc de proves
Competició

Amb seguretat

Navarra, 11
Taller: 93 540 18 91

Servei oficial:
aprilia, HONDA,
YAMAHA

Flos i Calcat, 48
93 555 41 01

**BRICOLATGE
EL MASNOU**

- Taulers
- Aglomerats
- Fusta

TALLEM A MIDA

NAVARRA, 11
93 555 42 66

FEM PANXING

ELECTRODOMÈSTICS
AIRE CONDICIONAT
CÒNSOLES
JOCS NINTENDO

NAVARRA, 22-L10
93 555 99 53
fempanxing@telefonica.net

**ORTOPÈDIA
msn**

CENTRE PODOLÒGIC
Centre dispensador de **CatSalut**
Atenció integral Servei Català de la Salut

- Ajudes tècniques
  - Lloguer de material ortopèdic
  - Supressió de barreres
  - Unitat de peu diabètic
- Navarra, 65 Feiners i h. convingudes
93 55510 53
www.ortopodomsn.com

TELECOMUNICACIONS
BASSAS, S.L.

Instal·lacions d'antenes
TV, FM i satèl·lit
Circuits tancats de
televisió
Porters electrònics i vídeo
porters
Electrònica integral de so
Control d'accessos

Cristòfol Colom, 13-B
93 555 71 68
el Masnou
bassastelecom@grupouni2.com

Manel Padura
www.manelpadura.com

ITÀLIA, 1
93 540 47 44

**MOTOCICLETES
el taller**

Reparació
Venda
Lloguer

ITÀLIA, 24
93 540 62 66

**SUBMINISTRAMENTS
ELÈCTRICS I FONTANERIA**

S.E.F.
Vicenç Linares

Joan Llampallas, 25
93 555 95 62

Ametllers, 12
93 555 83 91

GCC. serveis
neteges i brillantats

Locals
Comunitats
Empreses
Habitatges
Naus
Neteges obres
Abrillantadors
Polidors
Vidres
Persianes

93
5551221
gcc@gccserveis.com

GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT

Per Carles Maristany

GÈNERE DE PUNT

Punt, punt i coma, dos punts, punts suspensius.....

Per un punt es perd una mitja, per un nus una barca i per una paraula un home. No perdem el temps! Estiguem a punt!

Perseverar és difícil i cal una certa dosi de voluntat per portar-ho a terme. Ara, en el llenguatge modern, l'empra't per la nostra jovenalla, és dir: "Això és un pall!"; i romanen tan "panxos".

En l'última de les meves modestes aportacions a aquest butlletí parlava dels números i, en arribar al 50, veig que en el que teniu entre mans, a la vista, s'acompleixen els cinquanta exemplars posats a la vostra consideració.

Així, doncs, es fa present una continuïtat i les ganes que aquell primer contacte que establiren l'abril de l'any 2005 fins ara hagi trobat un seguiment fins a aquest butlletí núm. 281, interromput breument en ocasions, aliè sempre a la voluntat de l'equip que el fa possible i li dona vida.

M'encoratja quan, en crear-me amb algú de vosaltres, lectors, tot esbossant un somriure i aixecant la mà, em diu de manera breu, concisa, lacònica i estimuladora: "Ja ho he llegit, Carlets" o bé "Avui sí que m'has fet riure" o "Sempre en trobes una de nova, Maristany". Gràcies! Aquesta paraula, però amb majúscules i escandalosament sonora: GRÀCIES! Així de fort.

Ja un cop fet aquest parèntesi, voldria parlar-vos de la meua gran afició: la nàutica i les seves col·laterals: la vela, la pesca, els motors marins, la navegació costera o d'altura i, abundant en els darrers, els canvis produïts d'ençà de la descoberta del GPS i les facilitats que dona l'elec-trònica i els satèl·lits que ens envolten per situar el vaixell sobre la carta.

Trobar o fer el punt són termes nàutics. Abans navegàvem emprant "l'estima" o sia el "punt estimat", que, com ja sabeu, és el que s'obté traslladant la distància navegada mesurada per la corredora de barqueta o d'hèlix al rumb marcat pel

Temperatura n.º. l. Dia. Mes. *Julio* Año 1990 Da *diecinueve* de *Julio*

HORA	RUMBO		VELOCIDAD	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	SITUACIONES Y ACADORNAMIENTOS (BORA, VELA, MEDICINA, SUSPENSIOS...)
	VERDADERO	APARENTE									
05:00	300	5.75	118								
10			110	5	8						
12:00			92	5.5	12						
14:00			99	5	12						
16:00			99	5	12						
18:00			71	5	12						
20:00			61	5	12						
22:00			57	5	12						
00:00			44	5.5	12						
02:00			39	5.5	12						
04:00			3	5.5	12						

En la madrugada se rompieron a las 07:00 y continuaron a formar el 11:00... (transcripción de notas manuscritas)

Singladura n.º. l. Dia. Mes. *Julio* Año 2000 Da *diecinueve* de *Julio*

HORA	RUMBO		VELOCIDAD	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	MARCHA	SITUACIONES Y ACADORNAMIENTOS (BORA, VELA, MEDICINA, SUSPENSIOS...)
	VERDADERO	APARENTE									
05:00											
10											
12:00											
14:00											
16:00											
18:00											
20:00											
22:00											
00:00											
02:00											
04:00											

En la madrugada se rompieron a las 07:00 y continuaron a formar el 11:00... (transcripción de notas manuscritas)

compàs o brúixola. En la pràctica aquest pot ser afectat pels corrents, el vent, la velocitat, l'abatiment i el camp magnètic als quals està sotmesa l'embarcació durant la travessia considerada. Circumstàncies aquestes i paràmetres que, en tenir-los en compte, corregeixen el resultat final i, si hi ha sort, esdevé allò de: El far de Cap Gros, p.ex., el veig llambregar a proa quan estem a la cresta de l'ona. Navegant a l'estima, la situació obtinguda sempre és aproximada, encara que ens "estimariem" més que fos la situació verdadera. Navegant cap a Mallorca, deia un patró amic: "Faig el rumb ensumant la sobrasada i sempre arribo a port". L'ús del GPS ens dona en graus, minuts

i segons la latitud i la longitud, de forma constant i continuada amb l'ajut almenys de tres satèl·lits. Adjunto del llibre de bord fotocòpies de les dues travessies preses com a exemple: la primera emprant la navegació per estima i la segona amb l'ajut del GPS. La comoditat, la rapidesa i l'exactitud en especial, són pregones, la diferència es fa patent. Jo diria que és com emprar la pala de fusta d'antany per picar la roba en rentar-la o bé fer servir una rentadora elèctrica, que giri a mil voltes. **Nota:** Cal remarcar que trobar el "punt" amb l'ajuda del *Global Positioning System* no té res a veure amb trobar el "Punt G" posat en coneixement pel Doctor Ernst Grafenberg; cosa aquesta que necessita una tècnica manual molt més acurada.

Exposicions

Fins al 17/12

Escultures de ferro reciclat, de Ramon Torrents.

Del 18/12 al 14/01/11

Cabanes de pedra seca (maquetisme), d'August Bernat.

Presentació llibre

Mitologia de l'oca

Dissabte 18 de desembre a les 19 al local de GDM
Conferència/presentació del llibre *Mitologia de l'oca*, de
Joan Muray, a càrrec del propi autor.

L'ENDEVINALLA per V.D.R.

*Se'ns veu sempre arrengrerades
ben polides i amb cançons apreses;
unes vestides de blanc,
altres vestides de negre.*

Resposta: les feres del bisno

**L A B O R A T O R I
F O T O G R À F I C**

DE FOTO'S
Ricard Villarrubia

Fotocrismes i calendari 2011 per felicitar els teus

Nadal i Reis

Oferta de càmeres digitals

ÀLBUMS DIGITALS

Codi àlbum fuji: **CKK7R** (www.fujifilm.es)

Codi àlbum Hofmann: **203762** www.hofmann.es

Recepció a la botiga 24h sense cap cost adicional

Fotos per Internet

Bones Festes

Almeria, 27 el Masnou

93 540 42 26

defotosrw@hotmail.com

AAT
àngel tena
JOIERS

Bon Nadal

Ens hem traslladat al carrer Pere Grau 14, al costat de Mobles Vilalta

Pere Grau, 14 · El Masnou · 93 555 64 51

E S P E C I A L I S T E S E N D I A M A N T S

Mercat Municipal Masnou

Vine al mercat i Bon Nadal!

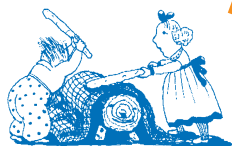
En aquestes festes, hi trobaràs el Nadal a cada parada.

Omple el cistell de productes frescos i de qualitat al millor preu.

I a més a més pots guanyar una de les moltes paneres que tenim preparades per sortejar-les entre els nostres clients.

Nadal al Mercat Municipal 2010-2011

Dimarts 21

POLVORONS I CAVA

Dijous 23

CAGATIÓ AMB REGALS

Divendres 24

PARE NADAL I CAMELS

Dimarts 4 de gener

SORTEIG DELS LOTS DE NADAL

Dimecres 5 de gener

TORTELL DE REIS

Carrer Itàlia, 50 • 93 555 19 65 • www.mercatmasnou.com

Aparcament gratuït amb qualsevol tiquet de compra